

GLASLO

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List izbija od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sice ob sredah in sobotah

GLASLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Tudi delovne organizacije za samoprispevek

Te dni so se v škofjeloški občini končali sestanki krajevnih organizacij SZDL, ki so se jih razen članov udeležili tudi predstavniki drugih krajevnih družbenopolitičnih organizacij. Prav tako so bili tudi zbori občanov lepo oblikani. Beseda je bila o akciji občinske skupščine za gradnjo šolskih prostorov. Na vseh sestankih in zborih so zamislili o samoprispevku podpril, kajti šolski prostori so prejemni, marajke v zelo slabem stanju ter v večini primerov niso opremljeni za zahteve sodobnega pouka. Stanje je res kritično in v sedanji situaciji ni pričakovati, da bi se šole lahko gradile izključno z denarjem iz občinskega proračuna, še posebej ker gre za nujne investicije. Zato je pomoč občanov in delovnih organizacij nujna, da bi bil ta pereč problem čimprej rešen.

Da bi vsaj približno izvedeli o tem, kako v podjetjih gledajo na samoprispevek, smo se najprej obrnili na predsednika občinske skupščine Zdravka Krvina.

Krajevne politične organizacije so kot vemo podprle akcijo občinske skupščine o gradnji šol. Kako pa na to gledajo delovne organizacije?

Čeprav gospodarstvo v občini sedaj res ni v najboljšem položaju in bo prispevek za gradnjo šol predstavljal za marsikoga le določeno breme, sem prepričan, da bodo delovne organizacije to akcijo podprle, če bodo le odgovorni ljudje v podjetju znali razložiti, kako potrebna je gradnja novih šolskih prostorov.

Takšno je torej mnenje predsednika skupščine. Da bi se prepričali, kako je v posameznih delovnih organizacijah, smo prosili za mnenja nekaj direktorjev loških podjetij.

Franc Braniselj, Loške tovarne hladilnikov: »Tako upravni odbor kot delavski svet podjetja sta že soglasno sklenila, da naše podjetje prispeva predlagani delež za gradnjo šol. Pričakujemo, da bo naš denar dobro naložen in da bodo nove šole solidno izdelane.«

Ljubo Slavkovič, ELRA: Zavedamo se, da je pomoč v tem trenutku potrebna in da bomo od novih šol imeli koristi vsi. Čeprav naš delavski svet o prispevku še ni sklepal in ne bi želel prehiteti odločitev, sem vendarle prepričan, da se bodo samoupravni organi odločili prispevati svoj delež.«

Janez Ster, LIP Češnjica: Prepričan sem, da bomo le s samoprispevkom lahko hitro rešili vprašanje pomanjkanja

Solskih prostorov. Tudi kot poslanec si prizadevam na zborih ljudem prikazati, kako potrebna je gradnja novih šol. V našem podjetju pa bo delavski svet o prispevku razpravljajal do 20. t. m. in prepričan sem, da bo odločitev pozitivna.«

Jože Nastran, Veletrgovina Loka: O prispevku bo v našem podjetju razpravljajal že na novo izvoljeni delavski svet. Vemo, da se pravilno lahko odloči samo dobro poučen delavec. Zato smo imeli že dva zbora delovnih ljudi, na katerih smo delavcem razložili sedanje stanje v šolstvu in njegov pomen za napredek gospodarstva in življenja v občini sploh.

Prav tako bomo vsem članom kolektiva izročili pismeno vabilo, naj se udeležijo referendumu. Zato sem prepričan, da v naši delovni organizaciji ne bo težav in da se bo novi delavski svet odločil, da prispeva svoj delež.«

Ing. Alojz Zumer, Iskra Železniki: Mislim, da je samoprispevek edina pot, da v občini dobimo nove šole. Čeprav gospodarski položaj našega podjetja ni najbolj ugoden, je odbor prisilne uprave že odločil, da bo na kakršenkoli način prispeval svoj delež. Upam, da bo referendum najbolje uspel, pravzaprav, mora uspeti.«

Iz mnenj le nekaterih direktorjev delovnih organizacij lahko sklepamo, da imajo delovni ljudje veliko razumevanje za prizadevanja skupščine. Za to lahko pričakujemo, da bodo samoupravni organi opravili svoj izpit in s tem prispevali svoj delež k uspehu referendumu.

S. Zupan

Stane Kavčič v Gorenji vasi

V ponedeljek si je predsednik izvršnega sveta Stane Kavčič v spremstvu člana izvršnega sveta ing. Mirana Mejaka in republiškega sekretarja za gospodarstvo Sveta Kobala ogledal rudnik urana v Gorenji vasi. Kjer sta ga pričakala predsednik skupščine občine Skofja Loka Zdravko Krvina in direktor republiškega geološkega zavoda ing. Slavko Papler.

Goste je ing. Slavko Papler seznanil z dosedanjimi raziskavami in trenutnimi težavami rudnika. S. Z.

Po izredno nižanih cenah

boste lahko na spomladanskem

GORENJSKEM SEJMU

od 13.—22. 4. 1968 kupili:

- ženske kvalitetne torbice vseh vrst tovarne Toko — Domžale in
- prvovrstne pletenine tovarne Nada Dimič — Zagreb.

OBISČITE PAVILJON

KRANJ

22. aprila referendum o združitvi ISKRE in RIZ

RIZ 18. organizacija ISKRE?

Na tiskovni konferenci v Ljubljani sta generalna direktorja združenega podjetja ISKRA Vlado Logar in Radioindustrije Zagreb — RIZ Krešo Piškulič seznanila predstavnike tiska, radia in televizije s predvideno združitvijo Iskre in Riza. 22. aprila bodo namreč delavci v Iskri in v Rizu na referendumu odločali, ali so za ali proti združitvi omenjenih podjetij elektronske industrije.

Generalni direktor Iskre Vladimir Logar je v svojem govoru poudaril dinamičen razvoj elektronske industrije tako v naši državi kot v svetu. »Pri svojih poslovnih stikih v svetu srečujemo velike integracijske tvorbe, ki se odlikujejo tako po številni kot tudi ekonomski moči. Mi predstavljamo na mednarodnem tržišču razmeroma majhno moč, zato lahko trdim, da bomo združeni z Rizom močnejši. Seveda pa ni edini namen združitve naših dveh podjetij samo v ekonomski oziroma številčni moči, temveč predvsem v racionalizaciji proizvodnje, večji kvaliteti, zmanjšanju proizvodnih stroškov in v večji konkurenčnosti. Naše podjetje že dlje poslovno sodeluje z zagrebškim Rizom in banjaluškim Rudijem Cajevcem in na predvideno združitve z zagrebškim podjetjem smo se dolgo pripravljali. Menim, da je smisel vsakega združevanja dveh ali več kolektivov v ekonomskem interesu in za to združitve prav gotovo lahko trdim, da nas povezuje ekonomski interes.«

BOLJSA, SVETLEJSA PRIHODNOST 15.000 ZAPOSLENIH

Letos bo Iskra proizvedla za 87 milijard starih dinarjev svojih izdelkov, medtem ko v Rizu računajo na 18 milijard starih dinarjev proizvodnje. Oglejmo si še predvidevanji obeh kolektivov — kranskega in zagrebškega — do leta 1970. Do takrat nameravajo v Iskri brez večjih investicij, predvsem pa z modernizacijo proizvodnega procesa povečati vrednost proizvodnje na 110 milijard S dinarjev, RIZ pa okoli 40 milijard starih dinarjev. Tako je torej že čez dve leti mogoče pričakovati, da bosta RIZ in Iskra (kot združeno podjetje, če bodo za to glasovali delavci na referendumu) ustvarili več kot 140 milijard celotnega dohodka. O utemeljenosti takšne združitve pričajo tudi izvozna predvidevanja, saj naj bi leta 1970 oboje podjetji izvozili za 22 milijonov dolarjev svojih proizvodov (za primerjavo: letos bo Iskra izvozila za 10 milijonov dolarjev, RIZ pa za 2 milijona dolarjev).

Za Radioindustrijo Zagreb lahko trdimo, da predstavlja enega najresnejših proizvajalcev radiodifuznih aparatov v Evropi, da ima eno najmodernejših in avtomatiziranih tovarn televizijskih sprejemnikov v naši državi in na Balkanu sploh. Skratka v združitvi RIZ in Iskre lahko vidimo začetek širšega združevanja vse jugoslovanske elektronske industrije. Omenili smo že, da bodo z združitvijo obeh podjetij dosegli večjo racionalizacijo v proizvodnem procesu, zlasti pa še v nabavi, izvozu, investicijah. S tem pa bodo tudi odpadli primeri negospodarskega razsipavanja družbenih sredstev. Ze sedaj pa lahko ugotovljamo, da se proizvodna programa Iskre in RIZ skoraj do potankosti pokrivata in že pred samo formalno združitvijo sta ti dve podjetji sprejeli vrsto sporazumov in dogovorov, s katerimi je prišla do izraza večja specializacija in boljši ekonomski učinek.

Na koncu še besede generalnega direktorja RIZ Kreša Piškuliča o predvideni integraciji: »Če govorimo o združitvi podjetja RIZ in Združenega podjetja Iskra, potem govorimo o boljši in svetlejši prihodnosti 15.000 članov naših kolektivov in po mojem prepričanju druga pot kot združitve nikakor ne bi bila koristna in mogoča.«

Vili Guček

Skupščina občine Kranj je na seji obeh zborov dne 21. 3. 1968 ob razpravi o dokončnem sprejetju proračuna občine Kranj za leto 1968 obravnavala tudi nanjo naslovljeno odprto pismo občinskega komiteja ZMS z dne 18. 3. 1968.

Skupščina je občinski proračun sprejela nespremenjeno po danem predlogu, predsednika občinske skupščine pa je pooblastila, da na osnovi razprave v skupščini in dejstev, ki sledijo iz celotnega poteka razprave o občinskem proračunu, na pismo odgovori.

Izvršujoč to pooblastilo prosim, da časopis Glas, ki je objavil odprto pismo v sredo, dne 20. 3. 1968, v svoji 22. številki na 2. strani objavi v smislu 34. člena Zakona o tisku in o drugih oblikah informacij (Uradni list SFRJ, št. 45/60 in 15/65) naslednji

odgovor na odprto pismo skupščini občine Kranj

Celotni sistem delovanja družbenopolitičnih skupnosti in njihovih organov, določen z ustavo, statutarnimi in drugimi predpisi, zahteva kar najbolj javen način obravnavanja tudi tistih vprašanj, ki zadevajo način njihovega dela ali dela njihovih organov, pa tudi delovanje družbenopolitičnih organizacij oz. društev. Zaradi tega je javna razprava o vprašanih, ki so predmet odprtega pisma, vsekakor na mestu, vendar pa naj temelji na preverjenih dejstvih, biti mora argumentirana, potekati o pravem času, v primerni obliki in na primeren način, kar vse naj zagotovi njeno raven, demokratičnost in učinkovitost.

Odprto pismo občinskega komiteja je bilo objavljeno en dan pred dokončno razpravo o proračunu. Zahteva mimo običajnega in statutarne določene postopka za sprejemanje proračuna dodatna sredstva za delo mladinske organizacije oz. specializiranih mladinskih ustanov v občini ter na koncu postavlja trditve, da mora občinska skupščina bistveno spremeniti način sprejemanja proračuna, da bi v zadostni meri zagotovila samoupravni proces odločanja, vse to samo zato, ker ni v vsem ugodila zahtevam mladinske organizacije oziroma specializiranih mladinskih organizacij, ki pa so bile, vsaj kar zadeva tabornike, postavljene šele v pismu samem.

Naj bodo zato navedena dejstva, ki dokazujejo, da je bil postopek občinske skupščine in njenih organov dovolj demokratičen in da so za delo mladinske organizacije v okviru možnosti zagotovljena v razmerju z drugimi vendarle zadostna sredstva.

1. Skupščina občine je razpravo o sprejetju proračuna začela že oktobra 1967 z željo, da bi bil obremenjen z reso-

lucijo o družbenem razvoju lahko sprejet že pred začetkom leta, za katero velja. Razprava o obeh dokumentih je bila organizirana tako, da je omogočila vsem samoupravnim organom, družbenopolitičnim organizacijam in občanom vsestransko sodelovanje pri formiranju temeljnih izhodišč in konkretnih postavk občinskega proračuna. Ker pa sta federacija in republika svoje instrumente, od katerih so odvisni občinski dohodki, sprejeli pozno (republika šele 12. 3. 1968), so razprave o občinskem proračunu trajale 5 mesecev.

2. V razpravi o proračunu in resoluciji so sodelovali v naši občini tile organi in organizacije:

Občinska skupščina in njeni sveti (trikrat), Občinska konferenca ZKS, občinska konferenca SZDL, posebni aktiv za predsednika krajevnih organizacij SZDL, aktiv na Občinskem sindikalnem svetu, sestanki s predstavniki gospodarskih organizacij po posameznih panogah, obiski in razgovori posebej formiranih ekip občinske skupščine v gospodarskih organizacijah (za posamezna vprašanja), zbori volivcev, razgovori z vsemi uporabniki proračunskih sredstev (deloma tudi večkratni).

Tudi z mladinsko organizacijo oz. z njenimi predstavniki so bili v teku proračunske razprave trikrat razgovori o višini sredstev in o načinu izvedbe zamišljenega programa.

3. Za udejstvovanje mladine se uporabljajo občinska sredstva iz več virov, predvsem pa:

— sredstva za izobraževanje, ki so se od lanskih povečala za 11,36%,

— sredstva za kulturo in prosveto, ki so se od lanskih povečala za 5,81%,

— sredstva za telesno kul-

turo, ki so se od lanskih povečala za 5,22%.

Svar mladine in njenih organizacij je tedaj, da z delovanjem v navedenih organizacijah zagotovi, da bodo sredstva, ki niso majhna, čimbolje uporabljena.

4. Občinski komitej je za svojo dejavnost lani imel zagotovljenih 55.000.- din sredstev, za letos je dostavil predlog za 80.900.- dinarjev, torej za 47,09% povečanje. Medtem, ko večini drugih uporabnikov proračun zagotavlja letos samo za osebnih dohodke le 6% povečanje sredstev, je občinskemu komiteju zagotovljeno 65.000 din oz. 18%-no povečanje s tem, da je bil prvotni znesek, ki je bil v prvem predlogu proračuna, predviden v lanskeletni višini, prav na podlagi sestavka z dne 12. 1. 1968 zvišan še za 10.000 dinarjev.

5. Za mladinske kolonije je bila prvotno predvidena vsota 40.000.- dinarjev tudi naknadno zvišana za 2.000 dinarjev.

6. Za dejavnost planinske organizacije, v kateri so mladinci v resnici zelo aktivni, zagotavlja občina dotacijo posredno tako, da planinske gostinske organizacije z oprostitvami dajatev lahko plačujejo najemnino planinskemu društvu. Lanskoletne oprostitve so znašale 135.000 dinarjev ter je planinsko društvo svoje poslovanje lahko končalo s pribitkom.

7. Za mladinski festival je občinska skupščina letos zagotovila 40.000 dinarjev, lani pa 30.000 dinarjev ter bodo sredstva tudi po mišljenju občinskega komiteja ZMS kot organizatorja zadostovala le, da bodo tudi druge organizacije v občini izpolnile na pričakovani način svoje zadolžitve.

8. Za taborniško organizacijo letos v proračunu dejansko niso zagotovljena sredstva. Razlog je v tem, da ta organizacija, ki je lani imela v proračunu odobreno dotacijo 5.000 din, letos pa za sredstva vseh 5 mesecev ni zaprosila; lanskoletnih sredstev ni porabila v celoti. Dejansko je ta organizacija imela v pretečenem letu organizacijske težave, vendar je tudi Občinski komitej problem sredstev zanjo načel šele z odprtim pismom. Da taborniki niso bili upoštevani v proračunu, vsekakor ni odgovorna občinska skupščina.

9. Občinska skupščina meni, da bodo sredstva, ki se iz vseh občinskih virov zagotavljajo mladinskim organizacijam, zadostna za njihovo de-

lovanje v takem obsegu kot v pretečenem letu, kar je pač v skladu z zmogljivostjo občine in s celotno družbeno situacijo. Poudarjamo, da so se sredstva občinskega proračuna za leto 1968 v primerjavi z letom 1967 v resnici zmanjšala za 2,9% in je bilo možno posameznim uporabnikom proračunska sredstva zvišati samo izjemoma. Se posebej pa smo mnenja, da bodo sredstva iz točke 4, ki so namenjena za dejavnost občinskega komiteja, zadostna, da bo ta v celoti ali pa vsaj v pretežni meri, izvedel svoj predloženi program, seveda če bo upošteval sugestije, ki so bile sprejete na sestanku z zastopniki vseh družbenopolitičnih organizacij glede integracije nekaterih služb in smotrnejše organizacije dela.

Iz spredaj navedenega je možno razbrati, da je bila skupščina občine prek svojih organov v postopku za sestavo proračuna pripravljena razpravljati z mladinsko organizacijo o sredstvih za njeno delovanje in je v danih možnostih (za 12.000 dinarjev)

upoštevala tudi njene zahteve za zvišanje.

Ne more pa zadovoljiti (kot tudi ni mogla pri večini drugih potrošnikov) v celoti njenim predlogom zlasti še, če so ti previsoki ali prijavljeni neposredno pred samo dokončno odločitvijo na način, ki so ga odborniki na seji ocenili kot neprimerne, upoštevajoč okolnost, da ni bilo niti onega izmed številnih drugih proračunskih potrošnikov nobene pripombe na demokratičnost odločanja ali na nepristranost, kaj šele na kulturo dela, upravljanja in vedenja.

Skupščina, ki se nedvomno zelo zavzema za aktivno delovanje mladine in njenih organizacij v občini, bo zato letos še posebno skrbno spremljala finančno problematiko teh organizacij in je pripravljena, če bo to dopuščala ugodna realizacija dotoka sredstev, tudi med letom ali pred koncem leta upoštevati njene določene utemeljene predloge.

Predsednik
SLAVKO ZALOKAR

Na jutrišnji seji kranjske občinske skupščine razprava o novem delovnem času

Predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar je za jutri (četrtrek) sklical 14. skupno sejo obeh zborov občinske skupščine. Na dnevnem redu je razen razprave in sklepanja odlokov o določitvi manjših potokov in jarkov ter o obveznem čiščenju strug, o določitvi mest in pogojev za pridobivanje rečnega materiala iz naravnih vodotokov ter odlokov o zazidalnih načrtih za Hrustje in Preddvor — Francarija, predvidena tudi razprava o uvedbi petdnevnega delovnega tedna za občinske organe. Če bodo odborniki sprejeli predloženi osnutek odloka, potem bodo vsi občinski organi od 1. maja delali pet dni v tednu. Tako je predvideno, da bi od 1. oktobra do 30. aprila delali ob ponedeljkih, torkih, sredah in četrtekih od 8.30 do 17.30, ob petkih pa od 7.30 do 16. ure. Od 1. maja do 30. septembra pa ob ponedeljkih, torkih, sredah in četrtekih od 7.30 do 16.30 in ob petkih od 7.30 do 16. ure. Po dosedanji razpravi oziroma skupnem posvetu tajnikov gorenjskih občin je predvideno, da bodo še ta mesec podobne odloke o novem delovnem času sprejele tudi druge gorenjske občinske skupščine.

A. Z.

V četrtek, dne 11. aprila, ob 17. uri bo v klubu gospodarstvenikov v Kranju, Prešernova 11/I.

govoril tovariš STANE KAVCIC, predsednik izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije

O AKTUALNIH GOSPODARSKIH PROBLEMIH V SR SLOVENIJI

in ob tej priliki odgovarjal na dostavljena vprašanja, ki se bodo pojavila med samo razpravo.

Ker bo razgovor zelo zanimiv za vse predstavnike gospodarskih in družbenih organizacij, pričakujemo čimvečjo udeležbo.

Obiščite **spomladanski sejem** v Kranju od 13. - 22. aprila 1968 v domu Franca Vodopivca

Pogovor ekonomistov s predsednikom kranjske občine

Vloga ekonomistov v občinski politiki

»Društvo ekonomistov kranjske občine kot strokovna organizacija v zadnjih letih ni opravičilo svojega obstoja« je v torek, 2. aprila, poudaril predsednik upravnega odbora društva Drago Vidmar. Na prvi sestanek ekonomistov po letošnji njem občnem zboru društva so povabili predsednika kranjske občinske skupščine tov. Zalokarja in načelnika oddelka za gospodarstvo tov. Ropreta, da bi se pogovorili, kako v prihodnje društvo ekonomistov lahko sodeluje z občinskimi organi in političnimi organizacijami pri oblikovanju politike v občini. Predsednik Drago Vidmar je v začetku povedal tudi, da je v kranjski občini zdaj 50 diplomiranih ekonomistov, vendar je večina teh (okrog 70%) mlajših. Zanimiv je podatek, da so v občini trije ekonomisti z diplomami iz leta 1951, da pa potem devet let v kranjski občini ni nihče diplomiral na ekonomski fakulteti. »Kauže, da kranjsko gospodarstvo v tem času sploh ni čutilo nobene potrebe, da bi štipendiralo ekonomske kadre!« je poudaril predsednik občine Slavko Zalokar. »Zato ni čudno,« je nadaljeval, »da je prav naša občina glede kadrovske strukture v gospodarstvu na repu v Sloveniji, med najslabšimi. Le za dve delovni organizaciji, za Savo in Iskro, lahko rečem, da že nekaj let nazaj vodita kolikor toliko smotno kadrovske politiko, medtem ko bi za druga podjetja to le težko trdili. V Savi s približno 1000 zaposlenimi jih imajo npr. 72 z višjo in visoko izobrazbo in 360 s srednjo izobrazbo. Slaba kadrovska struktura se v delovnih organizacijah zelo pozna. Plani razvoja se še vedno npr. delajo za nekoga zunaj, ne pa, da bi resnično urejali vse notranje razmere.«

Ekonomisti so na sestanku izrazili željo, da bi sodelovali pri oblikovanju občinske politike, čeprav se še lovijo okrog vprašanja, kje in kako res lahko sodelujejo, pomagajo, kaj njihova izobrazba lahko koristi. Nekateri so povedali, da kaj prida realnih možnosti za to ne vidijo, vendar so potem v razpravi le prišli do nekaterih konkretnih problemov, kjer bi se lahko angažirali. Predsednik Zalokar je poudarjal, da se je pri odločitvah vedno težje odločati na osnovi intuicije, na osnovi laičnih mnenj, ampak da mora biti za vse pomembne odločitve trdna, strokovna podlaga. Prav zato občina pri oblikovanju svoje politike vse bolj želi sodelovati z vsemi strokovnimi organizacijami in društvi. Občinske upravne službe vsega tega dela ne zmorejo, razen tega pa je treba zapisati tudi ugotovitve, da v vsem občinskem aparatu ni niti enega diplomiranega ekonomista.

Predsednik skupščine Slavko Zalokar je potem govoril o kranjskem gospodarstvu, o stanju in perspektivah, težavah, problemih itd. Prav na tem področju se odpirajo velike možnosti za sodelovanje ekonomistov, zakaj z reformo je napočil čas, ko bo moral biti ves razvoj, vse odločitve itd. dobro preštudirane, ne pa rezultat nestrokovnega mnenja posameznika ali posameznikov. Poudaril je, da je kranjsko gospodarstvo doživljalo lani najtežje trenutke, ki tudi letos še niso povsem rešeni. Struktura kranjskega gospodarstva je po eni strani taka, da najbolj in najhitreje podleže vsem spremembam. V Kranju je največ predelovalne industrije, ta pa je prva na vrsti, če pride do sprememb. To narekuje še posebne napore, da postane naše gospodarstvo konkurenčno sposobno, da se enakopravno vključi v evropski gospodarski prostor, da se modernizira itd. Odločitve s tem v zvezi so zelo pomembne, saj lahko bistveno prispevajo k tem ciljem, če so preštudirane, pravilne.

V nadaljevanju razprave, ki je bila zelo živahna in sproščena, je tov. Zalokar govoril o posameznih kranjskih podjetjih, o njihovem sedanjem stanju, perspektivah, potrebah, napakah itd. Prav pri reševanju teh konkretnih problemov bi bila pomoč ekonomistov zelo potrebna in zaželena.

A. Triler

Pri pogozdovanju sodelujejo tudi šolarji

Prejšnji teden se je na področju škofjeloške občine začela velika pogozdovna akcija, ki jo organizira Gozdno gospodarstvo Kranj, obor. Škofja Loka. Pogozdili bodo okoli 72 ha površin, posadili pa bodo okoli 380.000 sadik.

Delavci GG pogozdujejo skupaj z dijaki škofjeloške gimnazije in učenci osemletk iz Škofje, Zeleznikov in Sorice. Pogozdili bodo predele Selške doline, pred-

vsem okolico Zaliloga, Sopotnice, na Luši in drugje. Akcija ima razen tega, da se slabše vrste dreves zamenjajo z boljšimi, tudi vzgojni pomen. Otroci naj bi se že zgodaj učili varovati gozd in ga spoznavati. Pri GG so z mladimi pomočniki zelo zadovoljni in si želijo takega sodelovanja tudi prihodnje leto. Predvidevajo, da bo akcija trajala še približno dva tedna.

I. S.

Nov hotel A kategorije

bo za Bled velikega pomena — S tem hotelom in pravkar dograjenim Kompasovim garni hotelom bodo blejske prenočitvene kapacitete precej večje od predvojnih — Rok za dograditev je 31. december 1968

Lansko in letošnje leto pomenita za blejski turizem in gostinstvo približno tisto kot leta 1930—1932 pred vojno. Takrat so rekonstruirali večino takratnih blejskih hotelov in gostišč, podobno pa se dogaja tudi zdaj. Na Bledu se veliko gradi in veliko popravlja, Bled je pravzaprav eno samo veliko gradbišče. Po vsem svetu znan turistični center bo s tem še pridobil na privlačnosti, saj tisto, kar je bilo dobro, lepo in moderno pred tridesetimi leti, za današnji turizem ne pomeni več veliko. Z novim Kompasovim garni hotelom, ki so ga odprli letos, in z novim hotelom A kategorije, ki ga je začel graditi Park hotel, bodo blejske gostinske in prenočitvene kapacitete ne samo enake predvojnim, ampak precej večje, predvsem pa se bo s tema dvema hoteloma in s številnimi rekonstrukcijami starejših hotelov zelo izboljšala kvaliteta uslug.

Delovno ime novega hotela A kategorije, ki ga gradijo v Zelečah, v bližini garni hotela, je Grand hotel Bled. Prav okrog imena so bila že številna mnenja, izvedli so celo anketo med turističnimi delavci, vendar etnotne mnenja ni bilo, zato so za zdaj to razpravo opustili. Nekateri so v začetku menili, naj bi se imenoval Carniola. Sicer pa ime samo ni toliko pomembno. Bolj važno je, da bo hotel moderen, prostoren, da bo na lepem kraju nad jezerom, zraven nove

ceste za Bohinj, da bo imel dve kopališči s termalno vodo, enega znotraj in drugega zunaj. In pomembno je, da dela kar dobro napredujejo, čeprav nihče povsem ne verjame, da bo do postavljene roka (31. december 1968) res narejen. Gradbeni dela do strehe bodo končana predvidoma do konca julija.

Nov hotel bo imel spodaj klet, potem tako imenovano vhodno etažo in potem 5 nadstropij. V vhodni etaži bo restavracija, recepcija, ku-

hinja, saloni in tako imenovana taverna (nočna restavracija, v kateri bo tudi ples). Vseh ležišč bo 300, v vsakem nadstropju pa bodo tudi po 4 apartmaji. Restavracija bo imela od 350 do 400 sedežev. Kopalni bazen s termalno vodo v hotelu bo velik 16 x 5,5 m. Predračunska vrednost za celotno investicijo je 2,5 milijarde starih din.

Nov moderen hotel na Bledu je namenjen predvsem petičnejšim gostom, v največji meri seveda tujim. Dosedanje raziskave tržišča na tem področju kažejo, da ni bojazni, da bi bil hotel prazen. Seveda pa na Bledu poudarjajo, da samo hotel za te goste ne zadostuje, ampak jim bo Bled moral dati tudi še marsikaj drugega. Na prvem mestu je treba omeniti golf igrišče, ki ga bodo pričeli graditi že letos.

Razen samega hotela, ki mora ustrezati hotelom take kategorije (A) drugje po svetu, pa je zelo pomembna tudi organizacija dela v njem in kvaliteta nastrežbe. Šele potem se bo gost počutil tako kot je treba, in šele potem se od njega lahko zahteva tudi višja cena za opravljene storitve. Vse to nam pove, da bo moral investitor potem, ko bo objekt sicer že zgrajen, rešiti še precej zapletenih problemov okrog kadra in propagande, če si bo hotel zagotoviti goste. Z novim hotelom, ki je namenjen petičnim tujim gostom z vsega sveta, je težko, dokler ga ljudje po svetu ne spoznajo, dokler ne vejo zanj. Učinkovita propaganda je prav v tem času sila pomembna. (at)

Februarska proizvodnja

Po statističnih podatkih je vrednost februarske proizvodnje industrijskih podjetij radovljiske občine za 8% večja od januarске pri enakem delovnem času, obenem pa je približno enaka kot lansko mesecno poprečje. Skupna vrednost proizvodnje za januar in februar 1968 pa je nekoliko večja kot v lanskih prvih dveh mesecih in za 4% nižja od lanskega dvomesečnega poprečja.

Plana v prvih dveh mesecih niso dosegli: Veriga za 21%, Plamen za 27%, TIO za 21%, Kemična tovarna Podnart za 8%, Almira za 6% in Elan (zaradi sezonske dinamike) za 7%. Presegli pa so plan v LIP Bled za 58% (zaradi izredno močne primarne predelave), v Suknu v Zapužah za 37%, v Iskri Otoče za 12% in v Vezeninah Bled za 1%.

Če pogledamo še podatke o količinski proizvodnji, ki so zanimivejši, vidimo, da so v prvih dveh mesecih v primerjavi z enakim lanskim obdobjem naredili v Verigi manj vijačnega blaga in več verig, v Plamenu Kropa manj vijačnega blaga, v TIO Lesce več izdelkov precizne mehanike v Kemični tovarni Podnartu več laboratorijskih kemikalij, v LIP Bled za 47% več žaganega lesa in za 32% več gradbenih plošč, vendar manj vrat, v Suknu Zapuže za 72% več česanih volnenih tkanin pri manjši proizvodnji mikanih volnenih tkanin, v Almiri v Radovljici za 27% več sintetičnih pletenin pri manjši pro-

izvodnji volnenih tkanin, v Vezenini na Bledu za 30% več konfekcioniranih ženskih oblačil pri manjši proizvodnji čipk itd.

Ob koncu februarja so imeli ugoden dotok naročil z domačega in tujega tržišča Veriga, Almira in Elan. Na domačem tržišču je dobro stanje za TIO in Kemično tovarno Podnart. Sukno Zapuže ima naročila za domači trg, ne more pa izvažati. Plamen Kropa, Iskra Otoče in LIP Bled nimajo zadostnih naročil ne na domačem in ne na tujem tržišču. — t

Simpozij o strokovnih in vodstvenih delavcih v gospodarstvu

Od 18. do 20. aprila bo v Festivalni dvorani na Bledu simpozij o strokovnih in vodstvenih delavcih v podjetjih. Prireja ga Višja šola za organizacijo dela Kranj s sodelovanjem Jugoslovanske skupnosti institucij za produktivnost dela in izpopolnjevanje poslovanja v Beogradu, zlasti njenih članic Zavoda za organizacijo in revizijo poslovanja Ljubljana, Zavoda za produktivnost — center za izobrazbo vodstvenih kadrov Zagreb, Ekonomskega instituta Osijek in Zavoda BiH za produktivnost dela Sarajevo.

Simpozij bo obravnaval probleme vodstvenih delavcev in delavcev na delovnih mestih s srednjo, višjo oz. visoko izobrazbo, zlasti pa položaj, kadrovanje in odgovornost direktorjev in vodstvenih delavcev, ocenjevanje vodstvenih in strokovnih delavcev in njihove osebne dohodke ter planiranje in izobraževanje vodstvenih in strokovnih delavcev. Po teh treh temah bo razdeljen tudi program simpozija. Dolej je prijavljenih že 37 referatov, predavali pa bodo nekateri najbolj znani jugoslovanski psihologi, pravniki, sociologi, ekonomisti, filozofi, politologi itd., med njimi npr. Vlado Arzenšek, dr. Franc Bučar, Janez Jerovšek, Mitja Kamušič, Bogdan Kavčič, Pavle Kogej, dr. Husein Kratina, dr. Radomir Lukić, Veljko Rus, dr. Josip Zupanov, Ilija Jurančič, Vinko Trinkaus in drugi. Samo gradivo za simpozij obsega okrog 1000 tipkanih strani.

O simpoziju bomo v našem časniku še poročali. 4

Pred referendumom v kamniški občini S samoprispevkom do boljše cestne povezave

V našem listu smo že pisali, da je kamniška občinska skupščina sprejela odlok o referendumu za uvedbo krajevnega samoprispevka v kamniški občini. Referendum o uvedbi krajevnega samoprispevka v kamniški občini bo 21. aprila, na njem pa se bodo Kamničani odločali, ali bodo glasovali za samoprispevek za modernizacijo ceste skozi Tuhinjsko dolino, za gradnjo in obnovo šolskih prostorov in za potrebe krajevnih služb. V današnjem sestavku bomo skušali prikazati program financiranja modernizacije ceste skozi Tuhinjsko dolino, prihodnjic pa bomo pisali o programu investicij v šolstvo.

2E LETOS ZACETEK DEL NA TUHINJSKI CESTI

O pomenu modernizacije ceste v Tuhinjsko dolino je razpravljala kamniška občinska skupščina že na vrsti svojih sej. Tako je bil že tudi ustanovljen iniciativni odbor za gradnjo ceste, ki je do sedaj imel nekaj razgovorov s predstavniki kamniških de-

lovalnih kolektivov. Sama modernizacija ceste skozi Tuhinjsko dolino predstavlja pomembno akcijo za hitrejši razvoj Tuhinjske doline in kamniške občine. Pomembnost tuhinjske ceste pa v kamniški občini povezujejo tudi z reševanjem problemov v vsaki krajevni skupnosti, ker številnih vprašanj ni mo-

goče rešiti drugače kot s sredstvi gospodarskih organizacij, občinskega proračuna in s sredstvi občanov. Tako bodo torej s samoprispevkom, če se bodo kamniški občani izrekli zanj, sofinancirali gradnjo šol, modernizacijo tuhinjske ceste in rešili številne krajevne probleme.

Za gradnjo in modernizacijo ceste skozi Tuhinjsko dolino so v treh letih, toliko časa naj bi Kamničani plačevali samoprispevek, predvideni in mogoči naslednji viri financiranja: krajevne skupnosti bi v treh letih plačevanja samoprispevka zbrale 200 milijonov starih dinarjev, iz sredstev gospodarskih organizacij v kamniški občini bi zbrali 80 milijonov S din, gospodarske organizacije, katerih sedež je zunaj kamniške občine (Ljubljana - transport, Cestno podjetje Ljubljana, Gozdno gospodarstvo Ljubljana) bi prispevale 50 milijonov S din, iz občinskega proračuna na bi zbrali 15 milijonov S din, medtem, ko bi bilo sredstev iz raznih prispevkov in iz daril občanov ter gostišč 5 milijonov starih dinarjev.

Za modernizacijo ceste so predvidene tri variante. Prva varianta 26,3 kilometra ceste do občinske meje v Motniku bi po izračunu ljubljanskega cestnega podjetja veljala 720 milijonov starih dinarjev (2,2 km ceste v širini 6 m, 21,5 km v širini 5 m in 2,6 km ceste v širini 6 metrov), druga varianta modernizacije 856 milijonov S din (2,2 km - 6 m, 21,5 km - 5,30 metra in 2,6 km v širini 5,50 metra), medtem ko bi za tretjo varianto ceste, ki bi bila v vsej svoji dolžini široka 6 metrov potrebovali 924 milijonov starih dinarjev.

Po dosedanjih izračunih bodo občani, gospodarske organizacije in skupščina lahko zbrali 350 milijonov S din in s temi sredstvi bi lahko modernizirali 12 kilometrov tuhinjske ceste. Preostala sredstva, ki bodo še potrebna za končno ureditev tuhinjske ceste, nameravajo dobiti iz republiškega cestnega sklada. Čeprav republiški cestni sklad za svojo udeležbo v modernizaciji ceste postavlja določene pogoje (dnevna obremenitev ceste 3400 ton in sodelovanje občanov), v kamniški občini upajo, da jim bo cestni sklad zagotovil sredstva, saj podatki o prometu na tuhinjski cesti, pa čeprav je slaba, pričajo, da je promet iz leta v leto večji. Če pa se bodo Kamničani na referendumu 21. aprila izrekli za samoprispevek, pa bodo s tem izpolnili tudi drugi pogoji cestnega sklada, s tem pa jim bo najbrž cestni sklad zagotovil sredstva in jim omogočil boljše povezavo z zunanjim svetom.

Vili Guček

Maja bodo v Mariboru ustanovili združenje novinarjev in organizatorjev informiranja v delovnih organizacijah

V četrtek prejšnji teden je bil v Ljubljani sestanek pripravljalnega odbora za posvetovanje o problemih informiranja in glasil v delovnih organizacijah. Ta pripravljalni odbor je imenoval republiški odbor sindikatov. Dogovorili so se za program posvetovanja, ki bo v Mariboru v drugi polovici maja letos in na katerem bodo — tako imajo v načrtu — ustanovili združenje novinarjev in organizatorjev informiranja v delovnih organizacijah pri Društvu novinarjev Slovenije. Pripravljalni odbor je že poslal vsem, ki se v delovnih organizacijah po Sloveniji ukvarjajo z informiranjem v takšni ali drugačni obliki, gradivo

za to posvetovanje in obenem poziv, naj si za udeležbo na posvetovanju zagotovijo pooblastilo v podjetju, kjer delajo. Upajo, da si bodo tako zagotovili res kvalitetno razpravo na posvetovanju na katerem bodo najprej trije referati in nekaj koreferatov.

Morda je zanimiv podatek, da v delovnih organizacijah v Sloveniji izhaja kar 230 glasil s takšno naklado, da pride eno glasilo na 2,2 v družbenem sektorju zaposlenega delavca. Samo za tiskarske stroške teh glasil izdajo slovenska podjetja letno okrog 270 milijonov starih dinarjev. Ta podatek nam pove, da so ta glasila le možno sredstvo obveščanja naših delovnih ljudi. — a

Na Jesenicah znaten porast dohodka komune?

Ob upoštevanju gibanja in razvoja gospodarstva občine v 1967. letu in analize možnosti nadaljnega razvoja letos lahko pričakujemo porast celotnega dohodka občine za okrog 9,4 odstotka (v zasebnem sektorju za okrog 5 do 6 odstotkov).

Po predvidevanjih bo letos promet v trgovini počasi raste. Celotni dohodek bo predvidoma porastel za 5 do 6 odstotkov. Na območju občine Jesenice obstajajo zelo ugodne in do sedaj slabo izkoriščene možnosti za občutno povečanje prometa, zato priporočajo obsežnejše in boljše poslovno sodelovanje med Zelezarno Jesenice (prodajno-nabavna služba) in poslovno enoto Universal. Prav tako so tudi nujne nove in ustrežnejše oblike poslovnega sodelovanja med poslovno enoto Universal in matičnim podjetjem Kovinotehna Celje. Uresničitev srednjeročnega družbenega plana občine zahteva tudi boljše organizacijo maloprodajne mreže na pomembnejših turističnih točkah.

V gradbeništvu pričakujejo manjšo realizacijo za osem odstotkov. V tej dejavnosti bodo letos izvedene priprave za izgradnjo (morda tudi sama izgradnja) novega obrata za proizvodnjo gradbenih elementov. Investitor je SGP Sava, vendar bo pri investiciji sodeloval tudi tuji partner.

Podjetje za promet Ljubljana transport bo letos gradilo med hotelom Pošto na Jesenicah in podjetjem Ljubljana Transport, poslovna enota Jesenice, 120 boksov. Podjetje bo kupilo 4 avtobuse in nekaj tovornjakov.

V zasebnem kmetijstvu predvidevajo porast proizvodnje za 5 odstotkov. Letos bodo nadaljevali s preusmeritvijo in specializacijo proizvodnje v tej dejavnosti. Nadaljuje naj se delo na sedanjih vzornih kmetijah, preusmeritev pa naj zajame tudi druge zainteresirane kmetije. Zato naj takšne kmetije občina vsaj delno oprosti plačevanja davka.

Letos se predvideva znatno manjša sečnja lesa kot lani. V zasebnih gozdovih je planiranih 21.400 m³ lesne mase ali 0,5 odstotka manj kot lani, v družbenih gozdovih pa 9150 m³ lesne mase ali 48 odstotkov manj kot lani.

V Zelezarni Jesenice predvidevajo povečanje realizacije proizvodov za 10 odstotkov. Letos bosta narejeni valjarna želez in druga elektro peč, zgradili bodo rezervoar za mazut, zmogljivosti 5000 m³, ter nadaljevali z gradnjo aglomeracije. Seveda pa so mnenja o uspehu Zelezarne deljena. Zdaj je naročil dovolj.

Celotni dohodek v gostinsko-turistični dejavnosti se bo predvidoma letos povečal za okrog 7 odstotkov. Glede na dokaj nizko akumulacijo v tej dejavnosti je nujno, da občinska skupščina tudi letos določi minimalne obresti od poslovnega sklada in tako prispeva k povečanju sredstev za modernizacijo in razširjeno reprodukcijo turističnih gospodarskih organizacij. Kar zadeva predvidevanja, za koliko se bo povečalo število gostov in prenočitev, je to le želja, saj je nemogoče predvidevati turistični promet brez trdnih pogodb s turističnimi delavci doma in v tujini.

Letos pričakujejo povečanje blagovnega izvoza za 10 do 15 odstotkov. Kar zadeva osebne dohodke pa ne bo bistvenih sprememb.

V modernizacijo obstoječih in v nove kapacitete gospodarstva komune bo letos investirano okrog 75 milijonov N din, in to industrija 53 milijonov N din, gozdarstvo 195.000 N din, gradbeništvo 650.000 N din, promet 3,9 milijona N din, trgovina 9,9 milijona N din, gostinstvo 3,4 milijona N din itn.

J. Vidic

Kurirčkova pošta v občini Kranj

Danes (sreda) ob 9. uri bodo pionirji osnovne šole Zalog pri spomeniku v Zalogu sprejeli od pionirjev kamniške občine Kurirčkovo pošto. Tako bodo pionirji kranjske občine že šesto leto sedelovali v tej akciji, v kateri bodo obujali spomine na dogodke med narodnoosvobodilno borbo.

Letošnja Kurirčkova pošta je odšla na pot v ponedeljek, 8. marca, iz Kamnika. Prav tako so v teh dneh tudi v drugih krajih Slovenije odšle na pot Kurirčkove pošte. Vaz Kurirčkove pošte pa se bodo potan 21. maja letos zbrale v Ljubljani.

Pionirji kranjske občine bodo letos pošto nosili dvakrat. Tako bodo 10., 11. in 12. aprila pošto nosili po severnem delu kranjske občine (Zalog, Cerklje, Senčur, Olševček, Preddvor, Trstenik, Go-

riče), potem pa jo bodo predali pionirjem tržiške občine. Drugič pa bodo pionirji kranjske občine prevzeli pošto od škofjeloških pionirjev 9. maja pred spomenikom sv. Duh. Takrat bo Kurirčkova pošta v kranjski občini od 9. do 14. maja. Nosili pa jo bodo skozi Maverčiče, Besačice, Podblico, Podbrezje, Duplje, Naklo, Primskovo, Voklo in Trboje, kjer jo bodo prevzeli pionirji občine Ljubljana-Siška.

Glavni Kurirčkovi pošti se bodo v kranjski občini priključile tudi druge Kurirčkove pošte (s Senturške gore, Jezerskega itd.). Razen pionirjev pa bodo v letošnji akciji sodelovale tudi krajevne organizacije zveze borcev in društva prijateljev mladine.

A. Z.

Prisega sodnikov porotnikov

Pred kratkim so v sejni dvorani občinske skupščine Jesenice prisegli novo izvoljeni sodniki porotniki. Priseglo je 80 občanov, ki jih je občinska skupščina na predlog komisije za volitve in imenovanja izvolila za sodnike porotnike za dobo dveh let. Pred prisego je na novo izvoljene porotnike tovariš Černe, predsednik občinskega sodišča Jesenice, seznanil z dolžnostjo, pravicami in kazenskim posledicami, ki izvirajo iz opravljanja te funkcije. Pri tem je podal kratek zgodovinski oris razvoja sodišča, ki deluje kot porota. Po njegovem pojasnilu so navzroč oziroma novi porotniki podpisali izjave.

J. V.

Razpisna komisija pri KINO BLED

RAZPISUJE

po čl. 112 temeljnega zakona o volitvah v delavske svete in drugih organov upravljanja v del. organizacijah in čl. 76 statuta podjetja

DELOVNO MESTO direktorja

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje: Da ima višjo izobrazbo in strokovnost, ki je specifična za podjetje. K vlogi mora kandidat priložiti overovljeno dokazilo o strokovni izobrazbi, dokazilo o dosedanji zaposlitvi in kratek življenjepis, ter potrdilo o nekaznovanju.

Vloge je poslani razpisni komisiji pri KINO BLED do vključno 30. aprila 1968.

Razširjena seja komiteja občinske konference ZK Kranj Nove oblike delovanja se prepočasi uveljavljajo

Zadrževanje organizacij zveze komunistov na organizacijskih vprašanjih še ne pomeni reorganizacije — Zavedati se je treba odgovornosti, ki jo ima danes zveza komunistov — Naloga organizacij ZK je preiti od razprav k dejanjem

V četrtek je bila v Predvdvoru pri Kranju razširjena seja komiteja občinske konference zveze komunistov Kranj. Na seji, ki so se je udeležili predsedniki komisij in sekretarji organizacij, prisostvoval pa ji je tudi član predsedstva centralnega komiteja ZK Slovenije tovariš Janko Rudolf, so po skoraj šestih mesecih razpravljali in ocenili uveljavljanje novih oblik delovanja organizacij ZK v občini po reorganizaciji.

Že takoj na začetku je treba poudariti, da je analiza o delu organizacij ZK po reorganizaciji, ki jo je na podlagi obiskov članov komiteja občinske konference v organizacijah ZK v občini izdelala komisija občinske konference za organizacijo in razvoj ZK, res skrbno izdelana, kritična in objektivna. Čeprav v njej ni prikazanega dela občinske konference in njenih organov po reorganizaciji, lahko kljub temu iz analize ugotovimo, da je delo občinske organizacije in njenih organov v zadnjih mesecih res začelo potekati v smislu sprejetih sklepov o reorganizaciji zveze komunistov v občini.

Nasprotno pa moramo ugotoviti, in to so poudarili tudi na seji, da se nove oblike delovanja organizacij zveze komunistov v občini, tako v krajevnih organizacijah kot v organizacijah ZK v delovnih organizacijah prepočasi uveljavljajo. Poglejmo nekaj podatkov:

● Po reorganizaciji do marca letos v nobeni izmed šestih velikih organizacij, kjer imajo voljene konference, le imajo zasedale. Od drugih 18 organizacij, kjer konference sestavljajo vsi člani organizacije, pa je imelo zasjedanje konferenc le deset organizacij.

● Podobno je bilo tudi s komisijami, ki jih imajo posamezne organizacije. 60 komisij je imelo manj kot 30 sej. Podobno je v analizi ugotovljeno tudi za druge oblike dejavnosti.

Iz vsega dosedanjega dela organizacij ZK v občini in njihovih organov pa lahko ugotovimo le to, da so povsod obravnavali le organizacijska vprašanja. Hkrati pa podatki kažejo, da so bili dokaj bolj aktivni sekretarji organizacij. Iz tega lahko povzamemo, da je protekli pred reorganizacijski način delovanja članov oziroma organizacij ZK še močno zakoreninjen, zato do neke mere obstaja tudi nevarnost, da bi aktivnost sekretariatov nadomestila aktivnost organizacij in konferenc. To pa bi pomenilo, da je bila v občini reorganizacija ZK sicer narejena, vendar se konkretno odraža le v sprejetih sklepih oziroma je običajna na papirju. Kako potrebna je bila razprava o dosedanjem poteku oziroma izvajanju reorganizacije in kakšne težave se

pojvajo pri tem, pa nam pove tudi ugotovitev, da ravno komisije pri organizacijah, ki predstavljajo največji premik od klasičnega celicnega delovanja zveze komunistov, do sedaj skoraj niso začele. Povedati moramo namreč še to, da so komisije danes najbolj nedograne ali morda neznane oblike delovanja zveze komunistov v občini.

Takšna je torej groba slika oziroma le del te, o dosedanjem delovanju organizacij zveze komunistov v občini. Nasprotno pa bi lahko trdili za občinsko organizacijo. Čeprav delo le-te — kot smo že povedali — v analizi ni prikazano, pa je razprava na seji v Predvdvoru pokazala, da so občinska konferenca in njeni organi naredili že dober korak od zadanih oziroma predvidenih osnov novega delovanja. Res je sicer, da se tudi tu pojavljajo razna odprta vprašanja in problemi, vendar je značaj takšen, da ravno potrjuje novo vlogo delovanja ter tako hkrati onemogoča polpreteklo statičnost pri delu organizacije zveze komunistov.

Poglejmo, kako se to kaže v dosedaj kratki praksi.

Do sedaj oziroma do pred kratkim tako v organizacijah kot v občinski organizaciji skoraj ni bila posvečena skrb mladim oziroma pomlajevanju organizacije. V zadnjem času pa je bilo, zadržaj sicer le v občinski organizaciji, na tem področju precej narejena. Tako je občinski komitej že sprejel 37 mladih v zvezo komunistov. Vendar pa so se ob razpravi o mladih pojavila tudi druga vprašanja, in sicer: zakaj mladi neradi vstopijo v članstvo ZK, mnega mladih, da je ZK premalo učinkovita, da je v njej odvrtajo slabi zgledi posameznih članov, da je članarina previsoka itd. Že to nam torej dokazuje, da vprašanja so, vendar pa prav ta vprašanja potrjujejo, da so polpretekle oblike preživete.

Razen tega pa so občinska konferenca in njene komisije posvetile pozornost tudi drugim oblikam. Tako so razpravljali o gospodarstvu v občini, o religiji itd. Razen tega vse komisije tudi že uresničujejo sprejete programe dela. Skratka, poudariti moramo, da je v primerjavi z organizacijami ZK v občini

bila v občinski organizaciji organizacijska reorganizacija zelo hitro končana.

Na četrtekovi seji pa so sekretarji organizacij oziroma predstavniki načeli še vrsto vprašanj in nejasnosti, ki so do sedaj zavirale izvajanje reorganizacije oziroma novih oblik delovanja. Tako so med drugim omenili nedelavnost posameznih odgovornih članov, preobremenjenost, neelastičnost, razne organizacijske nejasnosti itd. Hkrati pa so poudarili, da se morajo danes člani zveze komunistov zavedati odgovornosti, ki jo ima ZK ter da je treba od razprav preiti k dejanjem.

Če pa bi skušali nazadnje najti vzrok, zakaj se nove oblike delovanja v organizacijah prepočasi uveljavljajo, potem bi najbrž lahko ugotovili, da je dober del članov preobremenjenih z zadolžitvami v drugih organizacijah in samoupravnih organih (okrog 30 do 40 odstotkov vseh članov ZK v občini). Drug vzrok pa je prav gotovo, da dober del članov ZK ne more in ne zna naenkrat prenehati s takšnim načinom delovanja, kakršnega so bili navajeni v zadnjih dvajsetih in več letih.

Čeprav na seji niso sprejeli konkretnih sklepov, te bosta namreč izdelala komitej in komisija, pa so med drugim poudarili, da bo v prihodnje potrebno še večje sodelovanje med organizacijami ZK oziroma člani ter občinsko konferenco in njenimi organi.

A. Zalar

Seja poslovnega združenja za trgovino

Kvalitetni kadri — osnova razvoja trgovine

Poslovno združenje za trgovino je prejšnji teden organiziralo pogovor o nekaterih družbenoekonomskih problemih nadaljnega razvoja trgovine in nekaterih sistemskih vprašanjih. V razpravi je poleg članov trgovinskega združenja sodeloval tudi predsednik gospodarskega odbora republiškega izvršnega sveta Rino Simoneti.

Udeleženci so najprej poudarjali naraščanje vloge trgovine v današnjem obdobju, saj zlasti po uvedbi reforme opazamo njen napredek. Posebno mesto pa ima naša trgovina tudi zaradi specifičnega geografskega položaja naše republike, zato bi mnogo pripomogel k njenemu nadaljnjemu razvoju v naši republiki tudi turizem, za kar pa bi morali trgovini omogočiti večjo stimulacijo za prodajo blaga za devize. Pri samem razvoju trgovine v naši republiki pa bi morale odigrati pomembnejšo vlogo družbenopolitične skupnosti. Čeprav je še vrsta neresenih vprašanj, kot so na primer odnos trgovine in proizvodnje, vprašanje ekonomske moči trgovine, vprašanje zalog v trgovini in v proizvodnji, vprašanje kreditne politike, vprašanje poslovnih prostorov in združevanja, pa lahko zapišemo, da postavlja trgovina kot osnovni element svojega razvoja problem kadrov.

NEZADOVOLJIVO ŠOLANJE KADRA ZA TRGOVINO

Slovenska trgovina ima danes okoli 40.000 zaposlenih in to število zaposlenih bi lahko glede na potrebe in razvoj standarda lahko še občutno povečali. Vendar, kot rečeno, napredek te panoge se začne pri šolanju novih kadrov. Trgovinsko združenje ni zadovoljno s sedanjo vzgojo vajencev za trgovsko stroko, prav tako pa tudi ne s šolanjem v srednjih in visokih šolah. Člani združenja za trgovino so poudarjali, da sedanja vzgoja vajencev za trgovsko stroko preveč locuje vajence od prakse, da so vajenci preveč v šoli, premalo časa pa za prodajno mizo. K sedanjemu učnemu sistemu srednjih šol so člani poslovnega združenja za trgovino prigovarjali to, da ne daje neke specializacije, zato bi morali ustanoviti bodisi posebno srednjo šolo ali pa vsaj v zadnjih dveh razredih srednjih ekonomskih šol uvesti nekatere specializirane predmete. Skratka, trgovci si žele tesnejšega kontakta med njimi in šolo, kajti konec koncev šola najbrž ne bi smela biti zaradi šole in ne zaradi prakse, temveč za to, da so njeni učni programi v tesni skladnosti s praktičnimi, vsakodnevnimi izkušnjami prodajalca pri njegovem delu v prodajalni.

V. G.

Smartno pri Cerkljah — Prebivalci Smartnega in Glinj pri Cerkljah že vrsto let niso zadovoljni z napetostjo električnega toka. Posebno zvečer je napetost tako slaba, da ne morejo poslušati niti radia. Za pomoč so se obrnili na podjetje Elektro Ljubljana — okolica. Domenili so se, da bi pri ureditvi tega vprašanja morali nekaj prispevati tudi sami prebivalci. Menijo, da bi pomagali tudi prebivalci Glinj, čeprav se natančneje o tem še niso menili. — an

V galeriji Gorenjskega muzeja v Kranju sta minulo soboto Narodni muzej in Center za ekonomiko gospodinjstva iz Bitole odprla razstavo Noše bitolskega okraja in elementi starega izročila v novem okolju. Otvoritvi sta prisostvovala tudi predsednika občinskih konferenc SZDL Bitola in Kranj. Na sliki (od leve proti desni): direktor Centra za ekonomiko gospodinjstva Bitola Radmila Sotirovska, kustos Gorenjskega muzeja Anka Novak, predsednik občinske konference SZDL Kranj Franc Rogelj in predsednik občinske konference SZDL Bitola Miško Velevski — Foto Franc Perdan

Nova razstava v Prešernovi hiši Kipar Ivan Sajevic

V petek prejšnji teden je bila v galeriji v Prešernovi hiši v Kranju otvoritev razstave portretne plastike kiparja Ivana Sajevica. Sedemindesetletni kipar, ki je služboval tudi v Kranju na Puškarski šoli in na gimnaziji, se nam je na svoji prvi samostojni razstavi predstavil z dvajsetimi plastikami v kamnu, mavcu, patiniranem mavcu in bronu. Plastike predstavljajo kiparjeve prijatelje, sorodnike in nekatere znane slovenske kulturne može (Emil Adamič, Anton Slodnjak, Jože Rant in drugi); nekateri od tistih, ki smo jih prepoznali v plastikah, so se tudi udeležili otvoritve razstave. — V imenu Gorenjskega muzeja Kranj je kiparja Ivana Sajevica pozdravil direktor Cene Avguštin, o njem in njegovem delu pa je govoril ravnatelj Loškega muzeja Andrej Pavlovec. Njegov govor v celoti objavljamo.

Kipar Ivan Sajevic je bil rojen 21. oktobra 1891 v Stari vasi pri Postojni. Marljiv in delovni značaj neumornega snovalca je danes sedemindesetletni kipar prejel prav gotovo pri svojem očetu, navdušenem čebelarju in kmetu, kar bi zopet enkrat potrjevalo to, včasih že kar prisilovčno sorodnost slovenskega kmeta in čebele, simbola marljivosti. Čeprav Sajevic doslej še ni samostojno razstavljal, to še ni merilo nedejavnosti, ampak prej dokaz, kako težko je združevati poklic likovnega pedagoga s hotenji in delom umetnika, ki mu ob poklicnem delu ostajajo zgolj skromne urice, katere lahko posveča umetnosti.

Bil sem njegov dijak na gimnaziji in včasih smo ga prav pošteno razjezili z našo nemirnostjo in neresnostjo. Danes se sprašujem, kako je zmožal po več urah pouka umiriti svojo roko, prijeti za dlo in tako prefinjeno klešati mrtvi kamen ter iz njega buditi v življenje umetnine. Naj mi danes oprostijo, ko mu govorim na njegovi prvi samostojni razstavi. Vem, da se je gmotno težko prebijal kot sin kmeta skozi študije na takratni umetnoobratni šoli v Ljubljani in vztrajal tako kakor marsikateri slovenski pesnik in pisatelj na Dunaju, kjer je diplomiral na akademiji pri prof. Müllnerju. Simbolično se je oddolžil očetu in čebelarjem z znakom Čebelarstva društva, za katerega je že med študijem prejel nagrado. Pot našega kiparja se je po diplomu začela s profesuro na postojnski meščanski šoli in nadaljevala v Kranju v gimnaziji in v puškarski šoli, kjer je med drugim delom napravil tudi osnutek gravure za okrasje lovske puške z ljudskimi motivi, ki jih je nabral v okolici Kranja. To omenjam predvsem zato, ker je Sajevic prav z ljudskimi motivi pokazal nove možnosti okraševanja tovrstnih predmetov in pa seveda tudi zato, ker je to povezano s Kranjem, kjer zdaj razstavlja. Iz Kranja je njegova službena pot zavila v Celje, iz Celja v Ljubljano na klasično gimnazijo in pozneje na šolo za umetno obrt, kjer je bil najprej profesor, nato pa njen direktor do upokojitve.

To je življenjska pot našega kiparja, katerega umetniško delo v današnjem času,

ko je sodobni izraz v svetovni likovni umetnosti pričela prevladovati registracija in ilustracija dnevnega razpoloženja in dogajanja, ko so shizofrenični ekscesi, fantastika, magija, panika in strah pred bodočnostjo prevzeli sodobne ustvarjalce, ko je človek že pričel prevzemati forme iz tehničnega mehaniziranega sveta, ostaja neomajno trdno nadahnjena očiščena realizma.

Ivan Sajevic je dosledno zvest začetni poti v realizmu in v tej zvestobi je njegovo delo dognano in prefinjeno solidno. Razstava nam kaže samo izsek iz njegovega kiparskega delovanja, ki ga je omejil predvsem na portretno plastiko. Največkrat so to dela v plemenitem kiparskem materialu: v bronu in kamnu. Še posebej v kamnu se kaže kiparjev izreden občutek za modeliranje finih odtenkov, opaznih šele ob pravilni osvetlitvi plastike. V portretu sledi poglobitnim značilnostim portretiranca, ki mu poleg podobnosti vtisne tudi karakterni pečat, njegovo notranje doživljanje in premike duševnosti. Upira se vsaki formalistični tendenci in je ves predan tipični portretni umetnosti, a nikoli veristično banalen. Njegov portret je izraz vsega, kar je lepega v človeku. Njegova umetnost je počitek utrujenim očem in mir razrvani duši...

A. Pavlovec

KRANJ — Prejšnjo sredo je na glasbeno-baletnem večeru razen gojencev glasbene šole nastopila tudi skupina trinajstih mlajših baletk, ki obiskujejo Plesno in baletno šolo v Kranju. V koreografiji Milice Buh so se baletke predstavile z baletno pantomimo Delavnica lutk. Ta program nameravajo vključiti v samostojni nastop, ki bo konec maja. (D. S.) — Foto: Franc Hribernik

Večer med platni Marjana Dovjaka Razmišljanje ob razstavi v galeriji na loškem gradu

Minuli petek so v galeriji Loškega muzeja v Škofji Loki odprli razstavo del akademskega slikarja Marjana Dovjaka. Pokrovitelj tokratne razstave je podjetje SLOVENIJALES iz Ljubljane.

Slikar Dovjak je po stenaah galerije razobesil 35 slik. Večina od njih je najnovejšega datuma. Prevladujejo platna, vmes pa najdemo tudi slikanje na lesniti. Avtorja, ki spada v generacijo prvih slikarjev, šolanih na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost, prištevajo v krog umetnikov, ki jim je blizu kubistična stilizacija. Vendar pa Dovjak izrazito kubistične elemente uporablja le redko. Pri večini del zapazimo podarek na risbi, barva je le-teje podrejena, čeprav prav z njo dosega zaželeni učinek. Dovjak uporablja cel spekter barvnih odtenkov sicer enotnega, bodisi temnejšega, bodisi svetlejšega tona, izoblikovanih v različne ploskovne like, ki pa so med seboj ostro razmejeni. Skoraj nikjer se barve druga v drugo ne prelivajo, temveč so strogo ločene. S tem doseže slikar nekakšno deformacijo predmetov, odvzame jim objektivni značaj in jim vdihne izrazito sugestivno izrazno moč.

Se bolj zanimiva je zbirka razstavljenih umetnin glede na obravnavano tematiko, glede na izbiro motivov. Navadno je slikar bolj ali manj dosleden krajinar, figuralik, ali pa so mu pri srcu tihožitja. Dovjaka bi bilo po teh kriterijih nemogoče opredeliti. Pri njem namreč najdemo tako motive iz narave — zlasti mu je pri srcu tako imenovana drugotna, sekundarna narava, industrijski objekti, ki so plod človekovega dela — kot tudi tihožitja ter portrete. Zato bo bolj točno,

če rečemo, da mu je blizu socialna tematika. Kar se tiče figur v prostoru, so mnogo bolj ilustrativne kot pa izpovedne (Čakalnica, Tretji razred). Prav tu slikar daje prednost risbi, ki ji podreja vse drugo. Slednje velja tudi za njegova tihožitja. Bolj kot kjerkoli pa je prišla govornica oblik do izraza v podobah industrijskih objektov, tovarn, torej v upodabljanju motivov, tako drugačnih od tistih, ki jih najdemo na slikah umetnikov — romantičkov. Šele tod pridejo povsem jasno do izraza socialne tendence, ki jih sicer drugod le slutimo.

In še ena posebnost je, ki pozornega opazovalca pritegne in mu zbudí zanimanje. Ponekod slikar namreč isti motiv, isti predmet, figuro ali tihožitje upodobi po dvakrat — vsakič malo drugače. Na prvi sliki so barve drugačne, bolj živega ali bolj umirjene-

ga tona kot na drugi. Na teh »parnih« podobah (Transfuzija I in II, tovarna LTH I, II in III) umetnik tudi spremeni posamezne drobce, bodisi da na eni sliki kaj pridá ali odvzame, da predrugači predmete ali da spremení oblike in barve nesimetričnih barvnih ploskev, ki sestavljajo celoto. S takšnim dvakratnim, različnim podajanjem enega in istega motiva pokaže na neprestano menjajoč se, dialektični subjektivni odnos človeka — v tem primeru umetnika samega — do sveta, stvari, ljudi... Če tako gledamo na omenjeno značilnost Dovjakovih del, lahko mirne vesti zavremo misel, ki se vzporedno s prejšnjo zbuja ob gledanju teh »dvojnikov« — da je namreč ta dvojnost posledica neizgrajenega slikarjevega jaza in nekategoričnega kolebanja med dvema izraznima možnostma likovnega ustvarjanja.

I. Guzelj

Komedija Poročil se bom s svojo ženo

V Bukovščici je že tradicija, da kulturno-umetniško društvo vsako leto uprizori po eno odrsko delo. Lani pa ni bilo tako, zato je toliko bolj razveseljivo, da je delo v dramski sekciji letos spet oživelo. V razmeroma kratkem času so mladi igralci naštudiralj Marinčevu komedijo Poročil se bom s svojo ženo in jo 31. marca predstavili gledalcem.

Komedija sodobnega komediografa Marijana Marince Poročil se bom s svojo ženo je satira na današnjo »modo« razprtij in na malomeščansko licemerstvo. Besedilo je zelo razgibano in polno šaljivih domislic, ki spravljajo gledal-

ca v smeh. Od igralcev zahteva precej sposobnosti, a je vsebinsko in tudi glede izvedbe primerna za vaški oder.

Režija bukovške predstave je bila v rokah Zofke Počočnik, ki je svoj režijski koncept uskladila s sposobnostmi igralcev in ustvarila tekočo predstavo. Tako je dobro opravila svojo nalogo, čeprav je bila malce nedosledna pri oblikovanju posameznih likov. Med igralkami volja pohvaliti Marijo Vidmar v skrbno izdelani in izrazno prepričljivi vlogi Katarine in Anico Demšar, ki je zelo dobro obvladala precej zahtevno vlogo Milene. Posebno se je odlikovala v izgovorjavi. Tudi drugi dve ženski vlogi sta bili odigrani brez večjih napak.

Med moškimi vlogami je bil boljši Peter Tomažin kot zdravnik Janez, medtem ko sta bili drugi dve važnejši vlogi precej slabo pripravljene.

Zaradi majhnega odra je bilo gibanje igralcev precej otežkočeno. Tej težavi bi se izognili s pametnejšo izrabo odrskega prostora in preprostejšo sceno.

Zapis o predstavi bi bil pristranski in krivičen, če ne bi opozorili na veliko požrtvovalnost igralcev, ki so morali premagati precejšnje težave, da so tako postavili na oder Marinčevu odrsko delo. Prav zaradi vztrajnosti je njihovo delo vredno toliko večje pohvale. Prav bi bilo, da bi se po njih zgledovala mladina iz drugih podeželskih vasi.

I. B.

Te dni po svetu

NOVOSIBIRSK, 6. aprila — Med svojim potovanjem na Japonsko se je predsednik republike Josip Broz-Tito ustavil v Novosibirsku in Habarovsku, od tu pa je nadaljeval svojo pot v Tokio.

WASHINGTON, 6. aprila — Po smrti črnskega voditelja dr. Martina Luthra Kinga so v ZDA izbruhnili hudi rasni nemiri, zato je predsednik Johnson objavil izredno stanje v ameriškem glavnem mestu, mestni župan pa je uvedel policijsko uro od 17,30 do 6,30 zjutraj.

MARIBOR, 6. aprila — V Mariboru so bile zaključne slovesnosti ob 100-letnici izhajanja slovenskega dnevnika Slovenskega naroda. Na slavnostni akademiji so tudi podelili letošnje Tomšičeve nagrade za najboljšje prispevke novinarjev v minulem letu. Slovesnosti so se udeležili tudi novinarji iz Avstrije, Italije in Madžarske.

BEOGRAD, 6. aprila — Na trgu Marksa in Engelsa se je na protestnem zborovanju proti vojni v Vietnamu zbralo več kot 300.000 Beograđanov. Na zborovanju je govoril tudi Veljko Vlahović. Podobni protestni zborovanji sta bili tudi v Ljubljani in Zagrebu.

HOLYWOOD, 7. aprila — Iz spoštovanja do ubitega Martina Kinga je sklenila ameriška filmska akademija preložiti podelitev »Oscarja« za najboljšje filme. Tako bodo nagrade za najboljšje filme podelili v sredo.

MOSKVA, 7. aprila — V Sovjetski zvezi so izstrelili novo vesoljsko raketo z avtomatično postajo Luna 14. Cilj tega vesoljskega poskusa so nadaljnje raziskave na prostoru okoli Lune.

ATLANTA, 8. aprila — Na tisoče Američanov je počastilo spomin na pokojnega črnskega voditelja Martina Luthra Kinga, ki so ga pokopali v torek v Atlantiku. Kingovi sodelavci so povedali, da bodo uresničili napovedani pohod revnih na Washington in da bodo nadaljevali boj proti rasizmu, kateremu je posvetil življenje ubiti voditelj.

TOKIO, 8. aprila — Predsednik Tito je prispel na enotedenski obisk na Japonsko. Na tokijskem letališču sta ga sprejela in pozdravila japonski cesar Hirohito in premier Sato. Nasploh je naš predsednik doživel priraden in dostojanstven sprejem, kakršnega na Japonskem izkazujejo le najvišjim državnikom. Tito je prvi predsednik socialistične države, ki je bil uradno povabljen, da obišče Japonsko.

Ljudje

Ves svet je prejšnji teden pretresla skopa, vendar tragična novica — doktorja Martina Luthra Kinga, voditelja ameriških črncev in dobitnika Nobelove nagrade za mir, je zahrbtno ubil do sedaj še neznan atentator. Martin King je dopotoval s svojimi pomočniki v Memphis, da bi vodil v ponedeljek veliki protestni pohod za državljanske pravice. Vendar tega dne ni dočkal — med njegovim nekajminutnim postankom na balkonu hotela, v katerem je stanoval, ga je z ostrorelno puško ubil beli rasist. Težko ranjenega črnskega voditelja so takoj prepeljali v bolnišnico, vendar mu zdravniki žal niso mogli več pomagati. Smrtne krogle so pretrgale njegovo 39-letno življenjsko nit.

Vest o Kingovi smrti je boleče odjeknila po vsem svetu, najbolj pa med črnskim prebivalstvom v Združenih državah Amerike, kajti z njim so izgubili voditelja, ki se je vse

Martin Luther King — apostol nenasilja — mrtev

življenje boril proti rasni diskriminaciji in za boljše življenje črncev v ZDA. Ogorčeni črncl so s požigi, demonstracijami in streljanjem izrazili svoj gnev in s tem opozorili na vprašanja, ki še daleč niso rešena. Vsa Amerika je žalovala ob Kingovi smrti, predsednik Johnson je odložil svoje potovanje v Honolulu in razglasil dan splošnega žalovanja, poleg tega pa je izrazil žalost in zapređenje zaradi tega surovega uboja.

Martin Luther King se je rodil 15. januarja 1929 v Atlantiku v zvezni državi Georgiji. Po končanem srednjem šolanju je študiral teologijo v Bostonu, kjer je tudi doktoriral. V svojih pridigah je King nenehno opozarjal na nepravilčen položaj črncev v Ameriki, zato tudi ni čudno, da so ga črncl pozvali, naj jih vodi v boju proti belcem. Martin King je ta izziv sprejel. Postavil se je na čelo črncev v Montgomeryju, organiziral bojkot avtobusov, ki je trajal več kot leto dni. Nepo-

sreden rezultat tega bojkota je bila ukinitve rasnega razlikovanja v mestnih avtobusih. Tako je ime Martina Luthra Kinga postalo znano v vsej Ameriki.

Enakopravnost črncev je bil njegov najvišji ideal, ideal zaradi katerega je tudi moral umreti. Imenovali so ga apostol nenasilja, njegovo glavno orožje pa je bil ekonomski pritisk. »Vem, da nosite pri sebi nože in revolverje,« je govoril svojim črnskim poslušalcem, katerim je znal z mirnim, skoraj tihim glasom vlivati čudovito, neomajno zaupanje. »Toda pustite jih doma, pri sebi imejte samo orožje nenasilja, odenite se z oklepom resnice in hrabro stopajte naprej.« Te globoke besede so realen odraz njegove filozofije, so odraz globoke mislečega in razumnega človeka, ki je svoje življenje posvetil nemu samemu cilju — cilju, da bi drugi lepše živeli.

Mnogi se boje, da bo s Kingovo smrtjo prišlo do pre-

obrata v ameriškem črnskem gibanju. Ali množica črnskih nemirov in demonstracij vse od črnске četrti Harlema v New Yorku pa tja do Floride (do sedaj je bilo že okoli 30 žrtvev teh neredov) ne potrjuje omenjene bojazni? Ali so bo črnsko gibanje preobrnilo v smer, ki jo že nekaj časa zastopa Stockley Carmichael: represalije, zob za zob, oko za oko? Ali lahko ameriški črncl še naprej verujejo v politiko nenasilja, v neučinkovite besede? Pravijo, da ima vsako potrpljenje svoje meje in ta trditve še toliko bolj velja za črnce v Ameriki, ki so jih oblasti izločile iz »normalne« človeške rase, jih zaprle v črnске rezervate in jim ukinitve osnovne človeške pravice?

Amerika, simbol človeške civiliziranosti kaže v teh dneh resničen odsev svoje neciviliziranosti in samoderžnosti. Kdaj bodo lahko črncl brez skrbi stopali z roko v roki z belci? Vili G.

in dogodki

Druga trobenta, prvi šofer, znani vrtnar

Kranjčan Alojz Erman — član prve ustanovljene godbe na pihala

Pred kratkim je bil v dvorani kina Center v Kranju jubilejni koncert ob 70. obletnici kranjskega pihalnega orkestra. Ob tej slovesnosti, katere pokrovitelj je bil predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar, je izšla posebna brušura, v zgodovinskem zapisu smo zasledili, da izmed članov prve godbe na pihala, ki je bila v Kranju ustanovljena 1898. leta, živi edino še Alojz Erman.

Rojen je bil v Kranju, kot peti otrok v družini. Danes stanuje na Partizanski cesti

Alojz Erman

v Kranju in bo čez približno dva meseca praznoval 85. rojstni dan. Kranjčani, posebno starejši, go dobro poznajo. Kako tudi ne, saj imajo pri Ermanovih še danes vrtnarijo. Sicer pa se Alojz Erman včasih ni toliko ukvarjal z vrtnarstvom, bil je namreč poklicni šofer.

Pred dnevi sem ga obiskal in takoj je bil pripravljen za pogovor.

»Kako ste pravzaprav postali član pred sedemdesetimi leti ustanovljene kranjske pihalne godbe?«

»Saj veste, mladega človeka marsikaj zanima. Mene je med drugim tudi glasba. Tako sem se takrat skupaj z drugimi, bili smo sami mladi, odločil, da postanem član pihalne godbe. 28 nas je bilo in igral sem drugo trobento. Veliko smo vadili in radi smo hodili na vaje. Pa tudi nastopali smo precej. In če verjamete ali ne, radi so nas poslušali. Še sedaj se spominjam, ko smo nastopili v Ljubljani na obletnici Požarne brambe. To je bil pravi praznik za nas godbenike.«

Vendar pa Alojz Erman ni dolgo ostal pri godbi. Zaradi pomanjkanja in številne družine je moral za kruhom. Tako ga je pot zanesla na Dunaj. Tam je odslužil tudi vojsko in se hkrati izučil za poklicnega šoferja. In čeprav takrat še ni bilo veliko avtomobilov, je to postal njegov življenjski poklic. In ker so bili takrat poklicni šoferji ravno tako redki kot avtomobili,

je Alojz Erman postal tudi prvi poklicni šofer tovornega avtomobila pri Zabretu v Britofu (današnja Oljarija). To je bilo 1908. leta in menda je bil to takrat tudi prvi tovorni avtomobil v Sloveniji.

»Ljudje so se Zabretu smejali, ker je kupil avto. Menili so, da se mu je zmešalo. Še sedaj se spominam, koliko ljudi se je zbralo na vrhu Jelenovega klanca, ko sem prvič peljal po njem. Prepričani so bili, da bo avto obtičal sredi klanca in da ga bodo morali s konjsko vprego potegniti na vrh. Bili so razočarani. Z natovorjenim avtomobilom sem brez težav prišel na vrh.«

Ko sva se pogovarjala o avtomobilih danes in včasih in o današnjem ter takratnem prometu na cestah, mi je povedal, da je bilo včasih na cesti treba prav tako paziti kot danes. Posebno ob semanjih dneh, ko se je na cestah kar trlo živine in ljudi.

»Težava pa je bila še ta, da so se ljudje takrat avtomobila bal. Sicer pa kako tudi ne, saj se je njegov ropot slišal nekaj kilometrov naokrog. Še sedaj se spominjam, da sem prva leta imel, posebno ob semanjih dneh, na cestah največ težav z živino in ženskami. Oboji so tik pred avtomobilom tekali čez cesto.«

Ker je bil šofer, je Alojz Erman tudi med prvo vojno vozil. Bil je v Galiciji, konec

vojne pa je dočkal v Kobariidu. Po končani vojni pa je bil zopet pri Zabretu, dokler ni 1924. leta kupil svoj avto in je potem vozil taksi vse do druge svetovne vojne.

Med pogovorom sem na stopni opazil diplomu, ki jo je oktobra 1932. leta dobil za sodelovanje na razstavi vrtnarstva. Povedal mi je, da se je z vrtnarstvom ukvarjal že oče. Sam pred drugo vojno ni imel dosti časa za to, ampak se je s tem bolj ukvarjala žena. Vrtnarstvu se je posvetil šele po drugi vojni. Pravi, da še danes rad pogleda v cvetličnjak.

Alojz Erman je nedvomno eden izmed najstarejših Kranjčanov. Njegovi spomini so bogati in še dolgo bi se lahko pogovarjala. Tako pa sem ga zaradi omejenega časa lahko spoznal le kot člana pihalne godbe, ki je igral drugo trobento, kot poklicnega šoferja in vrtnarja. Čeprav je le nekaj časa igral pri pihalni godbi, pa se zelo rad spominjati, še brezskrbnih mladih dni.

A. Zalar

Očiščene
in zmrznjene
morske ribe
v prodajalnah

Žvita
Kranj

Beli pajek

58

»To mislim, da ne, le v zelo neprijetnem položaju. Vendar pa tudi to ne bo trajalo več dolgo,« je dejal odločno.

Pravnik ga je nekaj časa ogledoval od strani, potem pa pomirjeno pokimal. »Zanesem se na vas. Če bi me potrebovali, pošlijte pome! Morda spet kar z avtomobilom, ker se mi zdi, da se bom z modernimi prevoznimi sredstvi končno le sprizjajnil.« Krepko je stisnil sekretarju roko, pomahal s cilindrom in stopical proti vratom. Stal je že napol na hodniku, pa se je naglo vrnil, zaprt skrbno za seboj vrata in dolgo gledal Hubbarda. »Ni dobro,« je dejal slovesno s tihim glasom, »da je tako lepa in poštena ženska sama!«

»Kako mislite to?« ga je vprašal nekoliko začuden Hubbard in ga debelo gledal.

»Da bi se jaz, če bi bil na vašem mestu, poročil z Mrs. Irvine,« je jezno zaropotal Mr. Summerfield in zaloputnil za seboj vrata.

35

Jesenska noč je bila jasna, v gostem grmovju, ki se je prepletalo tesno ob zidovih Skidemore-Castla pa je bilo temno kot v rogu. Prav ko je ljubček krepke Jessie spetno skočil s tri metre visokega zidu in se pobiral s tal, je nenadoma zrasla pred njim temna postava in se rahlo dotaknila njegove roke. Fant je prvi hip obstal kot vkopan, nato pa se je s krepko kretnjo skušal otresti prijema in pobegniti, toda roka ga je držala

kot v kleščah in ravno, ko se je pripravil, da bi z vso silo zamahnil, je zaslišal tih in miren glas, ki ga je takoj pomiril. »Pol soverajna imate pri meni še na dobrem. Spremenil ga bom v cel funt, ki ga dobite takoj, če mi hočete nekoliko pomagati.«

Vrtnarski pomočnik ni bil tolikokrat v življenju dobil pol funta nagrade, da ne bi vedel, koga ima pred seboj, kljub temu pa se mu je to nenadno srečanje zdelo vendarle sumljivo. Kaj neki išče ta mož tu? Ali je to za Jessie dobro ali slabo?

Za Jessie je bil zadnje dni resno v skrbeh. Vskak večer je bil zlezal čez zid in čakal Jessie na dogovorjenem mestu, toda dekleta ni bilo na sestanek. Večkrat se je bil spazil prav blizu glavnega poslopja, toda Jessie ni videl nikjer. To ga je tako vznemirjalo, da se je moral z nekom pomeniti in tako mu je radodarni tujec prišel na pot kot nalašč.

»Jessie ne morem več najti,« je vzdihnil. »No vidite, ravno prav! Zdi se mi, da bom lahko pomagal vam in Jessie. Ali so pri hiši psi?«

»Ne, nobenega še nisem videl,« je dejal vrtnar že čisto pomirjen.

»Kdo vse pa stanuje tu?«

»Vratar pri glavnem vходу, v poslojpu na dvorišču pri garaži pa šofer. To'a ta se je z velikim avtom pred dvema urama odpeljal v mesto,« je vneto razlagal fant. »Nekaj dni sem pa je v hiši še neka ženska, ki je prej še nikoli nisem videl. — Nazadnje so Jessie še umorili!« se je prestrašil.

»Kdo pa naj bi to storil?«

»Gospodar,« je v strahu odvrnil vrtnar. »Če bi ga poznal, bi mu tudi vi prisodili kaj takega, Jessie se ga je že vedno bala, ko pa sva se zadnjikrat sestala, je bila vsa iz sebe, ker ni vedela, kaj je z njeno mamo.«

Za Hubbarda ni bilo tako lahko izvleči iz fanta, kar je hotel vedeti, ker so se mu vse misli vrtele le okoli njegovega dekleta. Počasni pa je le toliko izvlekel iz njega, da si je lahko ustvaril sliko o pravi razporeditvi poslopij in sob. Zvedel je, da je »madame« stanovala v osrednjem traktu, da vodijo v vznožnem kriptu zadnja vrata v skriven, »skrbno zaklenjen prostor in da ima Jessie svojo sobico v tretjem nadstropju.

»Če vam je prav, me počakajte kar tu,« mu je dejal Hubbard. Če bi me pa čez poldrugo uro ne bilo nazaj, izročite tole pismo možu, ki ga boste našli ob stranski poti pri glavni cesti. Od njega boste dobili še en soverajno, tu pa imate prvega.«

Vrtnar je krčevito stiskal v roki zaklad in pismo ter z občudovanjem gledal tujca, ki se je z enim skokom zavihtel na zid in v istem trenutku že sedel na njem. Čeprav je bil tudi on vaje takih akrobacij, se s tem možem nikakor ni mogel meriti.

»Štiril korake od vas na desno leži v grmovju torbica,« mu je šepnil glas z zidu, »prosim, dajte mi jo sem gor, toda ne stisnite je preveč irdo!« Vrtnar je iskral po grmovju in končno našel nekaj, kar je bilo bolj podobno usnjeni možnji kot torbici in ko jo je dvignil, se je začelo v nji živahno gibanje. Tako se je prestrašil, da bi jo bil kmalu spet izpustil, toda v tem jo že zgrabil mož na zidu in takoj nato izgubil.

36

Lucy Rowe je bila robustne in odporne narave in udobno življenje, ki ga je žvela že več kot leto dni v Skidemore-Castleju ni prav nič okrnilo njene odpornosti in ožre sile.

Odkar je žvela v svojih sobah kot jetnica, je neprestano uporabljala te svoje sile in je na primer pred kratkim razbila doma-

la vse pohištvo. Potem pa je navadno prihli-tela močna Betty in jo pomirila, pri tem pa je seveda skoro vedno nastal pretep, pri katerem je bilo včasih precej vroče, ne glede na ploho ljubeznivosti v besedah, ki se jih ne da naštevati. In čeprav je bila končno vedno Lucy tista, ki je morala odjenjati, je to ni prav nič spametovalo in pričevala je vsak dan znova.

V premorih med temi bitkami pa je plavolaska nepretrogoma snovala načrte za beg in ni pri tem zamudila nobene prilike. Toda edina vrata, ki so vodila iz njene sobe, so bila nenavadno debele in opremljena z več kot solidno ključavnico, na oknih pa so bile pritrjene močne železne mreže, pri katerih je zastoj trošila svoje sile. — Ker torej s silo nikakor ni šlo, se je podjca Lucy domislila, da bi se morda s spretnostjo dalo doseči več. Najprej si je natančno ogledala ključavnico in se je nato lotila. Vrtila je po njej z različni žebiji, iglami, skratka z vsem, kar je imela pri roki in se ni dala oplahiti, ko spočetka ni bilo nobenih uspehov. Potem je pretaknila vse omare in predale, da bi našla kako pripravnejše orodje in končno iztaknila šop starih ključev. Z mrzlično vnemo jih je začela preizkušati in končno našla enega, ki je vsaj deloma prijel. Vztrajno je poskušala več kot pol ure in nazadnje ugotovila, kaj je treba pri ključu popraviti, da bo uporaben. Vzela je pilo za nohte in se lotila dvojne brade na ključu. Pihala je, da so ji stale potne srage po čelu in spet poskušala pri ključavnici. In res, ključ se je obrnil in vrata so bila odklenjena. Minute dolgo je trepetaje stale pred njimi, preden si je upala pritisniti na ključko in jih odpreti.

(Nadaljevanje)

Filmi, ki jih gledamo

BITKA V ARDENIH — dolgotrajna in naporna — Nemara sodi Ken Annakin med tiste režiserje, ki znajo snemati vojaške filme. No, ni kaj reči, Annakin svoj posel brez dvoma kar najbolje obvlada. Seveda predvsem s tiste plati, ki ji lahko rečemo obvladanje poklica, neke vrste mojstrstvo bolj v izurjenosti in spretni porabi filmskih izraznih sredstev kot umetniško-kreativni sili.

Annakin je to pot, precej drugače kot v svojem filmu Najdaljši dan, segel po specifičnejši bitki druge svetovne vojne. Glavno vlogo v tem filmu nimajo ne igralci, ne on sam, ne scenarist in ne vsi drugi sodelavci, temveč vojaški stroj-tank. Zvarek jekla torej in te jeklene mase se na platnu prevažajo pred našimi očmi tako, da kar najlaže sledimo poteku cele bitke.

Zdi se, da je režiserju manj pomembna usoda ljudi v tej bitki, da so ga manj zanimali tisti, ki so o bitki odločali.

Scenarijska zasnova za film je pogojena z resničnimi dogodki. Seveda je scenarij prikrojil te dogodke tako, da je nastala pregledna celota. Liki v tem filmu, dramaturgija in dialogi, vse je zasnovano precej preprosto, pomenostavljeno in kar najbolj dojemljivo slehernemu gledalcu.

Režiserjev delež pri tem filmu je v prvi vrsti ta, da je ohranil preglednost in da nas ni zavajal na stranpota, odkoder bi bil pregled nad bitko manj nazoren. Spretno posneti prizori v štabih tako ene kot druge vojaške strani, prizori bitke same in oris nekaterih likov se zlijejo v film, ki traja tri ure, ki pa nas na koncu vendarle pusti neprizadete in hladne.

Akcija je tisto, kar Annakin postavlja v prvi plan. In temu je podredil prav vse. Tako je Bitka v Ardenih film, ki bi bil najbolj zanimiv za vojaške akademije, kjer se bodoči oficirji uče strategije posameznih bitk v zadnji vojni.

Gledalcu, ki ga vojna s strateške plati bolj malo zanima, pa film ne pove veliko. Številni tanki, dolgotrajni in že skoraj mučni prizori bitke ga nadrobno pouče le o tankih in njihovih sposobnostih. V zvrsti vojaških filmov, je seveda Bitka v Ardenih kvaliteten dosežek.

B. Sprajc

Delovna skupnost
CP Gorenjski tisk — Kranj
razpisuje

štipendije za učence poklicne grafične šole v Ljubljani za šolsko leto 68/69, in sicer za naslednje poklice:

2 tiskarja za knjigotisk
1 tiskarja za ofsetni tisk
1 reprodukcijkega fotografa

Štipendije so odvisne od letnikov šolanja in discipline v šoli, in sicer:

v I. letniku 70,— N din
v II. letniku 100,— N din
v III. letniku 150,— N din

Za dodelitev štipendije morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

1. Najmanj z dobrim uspehom dokončana osemletka
2. Starost do 17 let
3. Telesno in duševno zdravje

Interesenti za štipendije naj oddajo prošnjo do 15. 5. 67 v tajništvo podjetja, Kranj, Koroška 8.

Obvestilo

Zdravstveni dom Kranj opozarja starše, da bo v občini Kranj obvezno cepljenje proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju in otroški paralizi za vse otroke, roj. od 1. 1. 1966 do 31. 11. 1967 in starejše, ki še niso bili popolno cepljeni. Starši naj pripeljejo k cepljenju otroke, čeprav niso prejeli vabila. Cepljenje je obvezno. S seboj prinesite izkaznico o cepljenju in vabilo.

Cepljenje bo v občini Kranj od 15. 4. 1968 na istih cepiščih in ob istem času kot je naveden na vabilih.

Miha Klinar: Mesta, ceste in

Domov III. DEL

»Nikoli? Kaj ti veš?«

Potem podoba ugasne. Vse je temno, dere, Stefi spi. Mirno spi. Ko se prebudi, Sele ko ji Marija prinese Lehmannovo pismo la o Lehmannu. A kaj? Tega se ne more sestro noče pokazati vznemirjenja, ki se zagledala Lehmannovo pisavo.

»Slavko je šel z očetom,« pravi Marija. »Kaj? Je že tako pozno?« se Stefi začne povsem naravno.

»V sredo naju bosta z očetom počakala.«

»V sredo? Da, seveda, v Luciji,« pravi Stefi.

»In na Brezje bomo tudi šli?«

»Da, seveda! Objubila sem ti!«

»Zelo si dobra, Stefi!«

»Tudi ti, Marija!«

Potem se Stefi loti šivanja, a ko Marija

novem pismu.

»Se vedno je v zaledju! Zares, srečo ti želim.«

Kako naj bi vedela, kakšna usoda je za nekaj ur po tem, ko ji je napisal to pismo?

4

Stefi šiva, obenem pa razmišlja v Ljubljani se ji vtisnili v spomin. Skrbi ga, kakšno pismo očeta. Cenzura, kakor piše, je uničila pismo in zato ni mogel razbrati, kakšna nesreča in kdo jim je nesrečo povzročil. A naj bi ki že peto leto tepe človeštvo, bo kmalu? Zato naj ostane močna in varna, da zmaga nad zlom in potrdilo resnico, da nobeno zlo ne ostane nekaznovano, zakaj zla.

DIE GERECHTIGKEIT BEHERRSCHT

BLEIBT UNBESTRAFT, DENN DIE BRECEHER

Lepa misel, čeprav Lehmana piše da je zapomnil iz del nekega Peladana, francoskega sodobnika, ki je svetovni javnosti

Gostlinsko podjetje
na Gorenjskem

Išče

**samostojno
kuharico**

Z VELETNO PRAKSO

Zaposlitev takojšnja. Pla-
ča izredno dobra.

Stanovanje in hrana v hiši.
Naslov v oglasnem oddel-
ku Glasa.

Zdravica Mencingerjevem vinogradu

Epilog k zapisom o modrijanu iz Bohinja

Na splošno velja Moja hoja na Triglav kot zadnje Mencingerjevo pisateljsko delo. Res, zadnje njegovo končano delo je ta čudoviti spis, ki ga nikakor ne moremo uvrstiti v kako že znano literarno vrsto. Ni ne potopis, ne roman, ne novela — laže bi mu rekli, da je poslovljni spev; v njem je modri Sivor še enkrat obiskal svojo mladost, svoje amrte prijatelje in sošolce. Še enkrat se je spomnil davnih svojih sanj in načrtov. — To je bilo l. 1897, tik pred pisateljevo šestdesetletnico...

MENISKI SPOMINI

Po desetletnem molku, ob svoji sedemdesetletnici, pa je Nežaj Nencigren spet prijel za pero. Kajti človek, ki mu je dan dar pisanja, mora pisati, pa če se tolikokrat zapriseže, da pisal ne bo več. In tako je Mencinger pričel l. 1908 pisati Meniške spomine. Le še malo let je mož imel pred seboj, neizprosna starost je že s kosčeno roko trkala na duri. Zato so ostali Meniški spomini nedokončani. Napisanih je bilo le nekaj poglavij. — A dovolj, da spoznamo še eno, vedrejšo plat bohinskega modrijana — kako srečen je bil v svojem vinogradu na Meniškem. Kako je znal v pustih krški osamljenosti poiskati svetlejšo stran življenja.

Za hip pa se moramo vendarle vrniti v Mencingerjeva kranjska leta (1871 — 1882), kajti prav v Kranju je 27. maja 1878 podpisal notarsko pogodbo: za 6500 goldinarjev je kupil od svoje lastne žene kar precejšnjo vinogradniško posestvo na Trški gori nad Krškim. Obsegalo je skoraj 19 ha zemljišča; od tega nad 4 ha vinograda, ostalo pa so bile njive, pašniki in gozd. Reklo pa se je temu posestvu že od nekdaj Meniško; celo stari Valvasor ga omenja kot kraj, ki rodi odlično vino.

Posest je prinesla v zakon Marija Barbo (1850 — 1917) kot svojo doto. Kaj se ve danes, čemu je Mencinger od svoje žene moral posestvo odkupiti. Ali je kot jurist hotel stvari urediti — za vsak primer? Pa vendar, žena mu je bila mnogo mlajša, celih dvanaest let! In tudi otrok še nista imela.

Kaj pa, če tiči odgovor pov-

sem drugje? Kljub visoki izobrazbi in svetovljanski razgledanosti je Mencinger v svojem intimnem bistvu le ostal pravi kmet. Zaljubljen v zemljo, v modrost, ki klije iz nje, in vse, kar je v zvezi z zemljo. Ni dvoma, da je v Mencingerjevem kmetstvu tičal tudi tisti tolikokrat čaščen pa tudi tolikokrat prokleti animus domini (duh, miselnost gospodarja, lastnika)?

Le tako si lahko razložimo to kupovanje posesti od lastne žene. Ko je vendar vse Meniško že od poroke sem sam upravljal s pomočjo svojega sorodnika Toneja s Savice v Bohinju.

Zdaj moramo korigirati še svojo prejšnjo trditve, da je Mencinger l. 1882 zapustil Kranj in se preselil v Krško le zaradi domotožja svoje žene, domačinke z bližnjega Vidma. Gnati ga je morala tjakaj tudi skrb za lepo posestvo, ki bi utegnilo biti ob dobrem gospodarjenju lepo donosno.

Drugače si tudi ne moremo pojasniti hitre odločitve: že dan po smrti krškega advokata dr. Karla Kocelija, dne 17. avgusta 1882, je Mencinger naznanil odvetniški zbornici, da se bo naselil v Krškem kot Kocelijev naslednik.

TRŠKA GORA

Vrhov s tem imenom imamo na vinorodnem Slovenskem več. Gotovo se ime nanaša na trsje, ki rodi na takih gorah, ne pa na kak trg pod njo. Mencingerjevo posestvo se je nahajalo na prisojni strani Trške gore, ki se dviga na desnem bregu Save nad Krškim. Predniki-lastniki Meniške so bili pred stoletji menih Avguštinčiči.

A stopimo za Mencingerjem, ki nas že tako prijazno povabi: »Dragi bralec, vodim te v górico. — Vodim te pa tudi v vinski hram. Kozarec vode naredi, da ti potlej pristno vino gre bolj v slast. Takisto vzemi dosedanje besedovanje za kozarec vode in pričakuj poštenega vina, ko sedeva za mizo na Meniškem.»

Ves srečen nam modri Sivor še zaupa: »Človek vse drugače veljavi samega sebe in gleda svet okoli svoje osebe, ako stoji kakor lastnik na svoji zemlji. Dolenjec pravi: to je božje in moje, in jaz bi

malone rekel: to je moje in božje.»

Potem nam še pove, kako so ga pozdravili, ko je prvič prišel na goro kot novi gospodar. Ganilo in laskalo mu je, ko je zašlišal besede: »Bog vas primi, novi meniški gospod! Seveda po so Mencingerja domačini tudi pošteno »zašrangali«. Odkupiti se je moral z mnogimi vrči pijače. »Ljudje trdo delajo, vročina je huda, voda slaba, vino dobro, žejna velika in krepost vino zmagovati v Gorenjcu, kakor v Dolenjcu pristno slovenska.»

Poslušajmo še prigodo, ki jo more doživeti le gospodski človek, nerodni novi gospodar. Mencinger je sam pozneje priznal, da je pošteno zaslužil to lekcijo že v prvih dneh ljubimkanja s svojim duhom lastništva. Stopal je po posestvu, da bi si vse ogledal:

»Našel sem v mojem gozdu staro žensko, ki je gobe brala. Ni se zmenila zame, in umestno se mi je zdelo, opomniti jo, da se v moji hrastini ne smejo gobe brati brez mojega dovoljenja. To je slabo učinkovalo, kajti je ženska odgovarjala, da sem trd Gorenjec, skop gospodar, in da so od pamtveka tod okoli uboge babnice brale gobe, jagode in borovnice, in da bodo tudi brale še tedaj, ko od mene ne bode nobenega spomina. Na prvi hip se mi je zdela starka čez vse predrzna, potem pa sem ji dobrovoljno rekel, da nočem krati pravice ubogih ženic, naj le bero gobe in jagode. Le mene naj ima za prvega kupca. — Tako sem prvi dan svojega gospodstva vedoma kupil pridelok s svojega posestva od tujega človeka, ki je bil celo nevljuden z mano. — Preden pa sem se poslovil od ženičke, sem jo skušal še pokarati, naj gobe odreže nad koreninicami, ne sme pa jih trgati iz tal, ker s tem gobji zarod zmanjša. Toda tudi to ženski ni bilo prav. Vrnila mi je, da je pač že čula, da so nekje ljudje, ki žabe streljajo, polže dero in gobe žanjejo. Ali dežela, kjer taki bebelci prebivajo, je daleč od dolenske pokrajine. Ona pa se ču držati dolenskih navad.»

BOHINJSKA ZDRAVICA

Novemu »gospodu na Meniškem« so krški prijatelji seveda privedli slovesno ustoličenje. Pisali so mu v Kranj: »Če ne prideš, se slavje zvrši brez tebe — vendar ob tvojih stroških!«

V jutru na dan velikega šmarna l. 1878 sta se pripeljala na postajo Videm-Krško dr. Janez Mencinger in njegov brat Gregor, gospodar na domu v Bohinju. Hitro sta pohitela na Trško goro, ki se koplje nad krškim mestom. Družba prijateljev ju je kma-

lu posadila medse. Ni kazalo drugače, prvo zdravico je moral izreči bratu in zbrani družbi prav Gregor Mencinger! Neroden in nerad je vstal, potem ko se je dlje časa zaman branil te časti in se obotavljal. Nazadnje pa je le spregovoril:

»Mi Bohinjci živimo v tesnem, ograjenem gorskem svetu. Dan za dnem gledamo vedno iste ljudi in kraje, delamo venomer edna to kar drugi. Pogovarjamo se vedno sami med seboj o svojih nespremenljivih stvarih. Zatorej je tezna naša pamet in kratek naš duševni vid. Ko nimamo mnogo misliti, imamo tudi malo besed in še te rabimo varčno, da se nikomur ne more oponašati, da se je mož-beseda spremenil v baba besednjak. Če pa vendar želite slišati bohinsko napačnico, sprožil jo bom, a malo bo poka.»

Nato nam je nalil kozarce do vrha, privzdignil svojo kupico, srebnil požirek vina in ozrši se kvišku, počasi izustil: Mozi vam Bog! Po teh besedah je vsakega od prisotnih pristrčno pogledal v oči in mu podal desnico.»

»To je zlata vredna napitnica,« je rekel domačin Krčan, ki ni še vedel za ta lep bohinski običaj. Potem so vsi dvignili kozarce in trčili, da so zazveneli v najprijetnejši glasbi, ki jo zmore steklenina.

In nato so se še dolgo pogovarjali o zdravilih, ki jih pijejo po Slovenskem. Za to, ki jo je izrekel Gregor, je Mencinger vedel povedati, da jo poznajo ne le na Gorenjskem, pač pa tudi na Notranjskem. In tudi narodna pesem jo pozna.

Mična zdravica je tudi belokranjska: »Lepo se pogledmo, sladko si napijmo!«

Kako se Slovenci zresne pri napitnicah in pri pesmih, ki pojo o vinu! Tujcu se zdi pesem o »starčku, ki je živel v gorah«, če je prav zapeta, kot resna molitev... Tako so možje še dolgo modrovali.

In zvrstile so se vinske modrosti, druga za drugo: da je Bog ustvaril vodo, človek vino, hudič pa žganje; pri vinu pa je hudič tudi malo pomagal!

Ze kraj David je v svojih psalmih učil: vino naj razveseljuje srce človekovo! In modri Salomon je pel, naj pije vino nesrečnik, da pozabi svojo bedo. —

Se so trčili zbrani možje, da je rdeč sok dolenski mleko starčkov. In da ne smemo reči: memento mori, ampak memento vivere!

BRAT GREGOR

Treznemu bratu Gregorju na Dolenjskem ni bilo kaj posebno všeč. Vse dni je silil domov. Ni se dobro počutil na ravninah od brezšumni Savi: »Tam gori doma pa Sava glasno šumi!« Tožilo se je Gregorju po domu tudi takrat, ko je sedel z bratom v pivski družini: »To življenje ob vinu je jako dolgoča-

sno. Vedno sedite na enem in istem prostoru, pijete in pijete brez žeje; pojedite, da se človek poslušati naveliča, in govorite za mož pre malo resno. Iz vaših pogovorov se človek nič ne nauči. Preveč je šale in smeha pa nič zrna v vaših gostih besedah. Vaše vino tudi ni za vsakogar. Vi pijete vino, ne da bi bili žejni. Saj to vino žeje tudi ne gasi, temveč samo dela. Kdor tega vina ne pozna, ima z njim tudi pravi križ. Vedno je treba s kozarci trkati in pripivati. Kdo ve, kdaj je prava mera, ki se ne sme preseči. Vi pa se ravnete po tisti: Človek pije čisto preveč, a nikoli dovolj! — Gorenjec z mrzle planine, kot mi pravite, pa moram drugače ravnati. Govoriti ali gostobesedovati, kakor vi znate, ne morem. To je čisto proti moji naravi, in piti kakor vi, ne smem. Paziti moram in se postiti...«

»Mi Gorenjeci sodimo vse drugače. Varujemo se, da se ne navadimo tiste pijače, ki jo Dolenjci pijejo zaradi žeje, dasi vedo, da jim žeje nikoli ne potolaži. Če bi se jaz vina navadil, bi se moral preseliti na Dolenjsko. Za nobene denarje pa nočem zapustiti planin, ki jih tu doli zaničljivo imenujejo mrzle planine.«

No, pa je Gregor le dal svojo gora Toneja, da je postal pri stricu Janezu oskrbnik njegovega posestva. Pred tem pa je dal stricu nečaka izšolati na kmetijsko-vinogradniški šoli na Grmu pri Novem mestu. L. 1896 je Tonej Mencinger postal prvi oskrbnik in stricu posestvo tako dobro vodil, da je postalo donosno in pomagalo pisatelju izšolati vse štiri sinove: Milana, Janka, Antona in Lesna (ki še sedaj živi kot upokojeni inženir v Ljubljani).

SENTJANZEVEC

Sporočilo Mencingerjevih prijateljev, prič njegovih srečnih desetih let (1871 — 1882), ki jih je preživel kot odvetnik v Kranju, ve povedati, da je prav on Kranjčanec naučil »piti šentjanzevec«.

Za to lepo pivsko šego je Mencinger zvedel na Dolenjskem. Tamkaj je namreč trdno zasidrana tale navada: preden možje vstanejo izpred mize, da bi se poslovili, si še enkrat nalijejo kupice in pobožno zapojejo: »Pijmo šentjanzevec! Takrat, tako pravijo, se ohranjanje sam sveti Janez Evangelist z nebes in jim blagoslovi poslovljni napitek. Splošni poslovljni napitek. Splošni se seveda, da možje »šentjanzevec« popijejo stoji in v pristrčni dobrovoljnosti, ki pritiče slovesu med prvimi prijatelji.

A zdaj naj bo ta beseda o poslovljnem »šentjanzevcu« tudi slovo teh zapisov od bohinskega rojaka, modrega Sivorja, šegavega Nežaja Nencigrena, slovenskega pisatelja dr. Janeza Mencingerja...

CRTOMIR ZOREC

Krško ob Savi, kjer je pisatelj Mencinger preživel nad 30 let svojega življenja; tu je tudi umrl.

Smrt je zamahnila še petič

Pred nekaj dnevi je svet obkrožila novica, da je umrl eden največjih fizikov Lev Davidovič Landau. Umrl je v Moskvi star šestdeset let. Pred leti, leta 1962, so se zdravniki, kar jih premore sovjetska medicina, zbrali ob postelji velikega fizika, ko se je le-ta ponesrečil z avtomobilom. Stirikrat je nastopila klinična smrt. Reševali so ga s transfuzijami, injekcijami. Njegovo življenje je bilo pravzaprav životarjenje v ne-

prestani komi. Zdravniki so se čudili, da je Landau sploh še živ. Nevrologi in nevrokirurgi so se zaman mučili, da bi obudili njegovo zavest. Če bi šlo za kakega drugega bolnika, ki so mu odpovedali možnosti, si ne bi tako dolgo pomišljali uporabiti kirurški nož. Z operacijo bi ugotovili, kako so možgani poškodovani. Toda z nožem se je bilo treba dotakniti enih od najdragocenejših možgan našega stoletja. Poklicali so na pomoč zdravnike iz tujine. Dokler se ni pravzaprav zgodil čudež. Lev Landau se je po dolgem času prvič zavedel.

S tem pa še ni bilo rečeno, da sta njegov spomin in njegove izjemne sposobnosti znanstvenika nepoškodovana. Šele tri mesece po nesreči je spregovoril prvo besedico — hvala.

Rehabilitacija je bila dolga, naporna in samo delna. Časopisi so pisali, kako je Lev že drugič v življenju shodil, kako vse bolje govori. Vendar pa so dvomili, da bi se njegov izredni razum mogel povzpeti in delovati kot pred nesrečo. V šestih letih je znanost na področju fizike zelo napredovala in Lev Landau je sam govoril, da je sedaj popoln nevednež. Ni mnogo govoril o svojih znanstvenih načrtih, bil pa je poln idej, kako reformirati učne načrte visokošolskih zavodov.

Nekaj dni pred smrtjo se tistim, ki so ga obiskali, prav gotovo ni zdel človek, ki bo

čez nekaj dni že petič in to poslednjič umrl. Njegova žena je povedala, da je Lev hkrabro prenašal včasih neznosne bolečine. Do zadnjega je verjela, da se mu bo zdravstveno stanje obrnilo na bolje.

Usodna požrešnost

Raymond Rust se je zaradi vloma moral zagovarjati pred nekim londonskim sodiščem. Tožilec je povedal način, kako so vlomilca odkrili. Raymond je bil tako prese-nečen, da je takoj priznal še tri vlome. Na mizi v stanovanju, kamor je bil Raymond vlomil, je namreč ležal kos sira. Požrešni vlomilec si ni mogel kaj, da ne bi vanj ugriznil. V siru pa so ostali dobro vidni odtisi njegovih zob. Policija je samo v kartoteki poiskala že prej kaznovanega moža s posebno oblikovanim sekalcem in nekaj pozneje že potrkala na Raymondova vrata.

Midva se zelo dobro počutiva kar doma. Vedno namreč bojkotirava gledališče, restavracije in vse koncerte.

Nadarjenost na nepravi poti

Trinštiridesetletni Claude Bugard iz Pariza je skoraj vsak svoj poslovni podvig končal v zaporu. Svojo prvo kazen je moral presedeti zaradi namernih požigov. Potem je postal gasilec. Kmalu si je pridobil velik ugled in celo nekaj odlikovanj zaradi junaštva pri gašenju požarov. Hvalili so ga in kovali v zvez-

de, dokler se ni odkrilo, da pravzaprav sam podtika požare, da bi se potem lahko izkazal pri gašenju.

Ko je v zaporu prestajal kazen zaradi »svojega junaštva«, se je v kazniškem laboratoriju ukvarjal z litografijo. Tudi pri tem je pokazal izredno nadarjenost.

Na prostosti pa je svoje litografsko znanje izkoristil za ponarejanje čekov. Zaradi tega je bil spet obsojen kar na 34 mesecev zapore.

Nekaj mesecev prej preden mu je kazen pretekla, so ga zaradi lepega vedenja predčasno izpustili. No pred kratkim pa je pariška javnost izvedela za nov Bugartov podvig. Izmisli si je novo banko in natisnil na njeno ime na tisoče lažnih čekov. Uspešno mu je vnovčiti okoli 300 čekov, preden so ga prijeli. Zdaj bo spet sedel 36 mesecev. Pariški kriminalisti pa s strahom pričakujejo, kaj si bo spet izmislil, ko bo spet na svobodni.

Porodnišnica za mačke

V nekem mestu na Švedskem so nedavno tega odprli veliko moderno bolnišnico za mačke in pse. Zgradba ima 155 prostorov, v katerih je prostora za 342 štiri-nožnih bolnikov. Gradnja bolnišnice je bila precej draga. Stala je okoli štiri milijone švedskih kron. Ob prihodu v bolnišnico se mora vsaka žival okopati v posebni kopalnici in osušiti v sušilnici. Bolnišnica ima tudi porodniški oddelek. Za štirinožne bolnike skrbi dvajset zdravstvenih delavcev, med njimi pet veterinarjev.

Nočno vznemirjanje

Gospa Kleindienst iz Bufala je vložila tožbo proti svojemu možu zaradi težkih telesnih poškodb. Zgodilo se je neke noči, ko je ženi šinila v glavo ideja, kako pripraviti njenega moža, da ne bo več smrđal. V odprta usta mu je vliła žlico vrele juhe. »Nato je moj mož,« je povedala na sodišču, »kot nor skočil iz postelje, me močno udaril po ustih in vrget po tleh s tako močjo, za katero sploh nisem vedela, da jo ima.«

Lov na čarovnike

V okraju Kibondo v Tanzaniji so pred kratkim aretirali sedem »čarovnikov.« Obtožili so jih, da so prekoračili meje svojih pristojnosti in namesto običajnega dežja priklicali nad pokrajino točo, ki je uničila večji del pridelka.

Ti »čarovniki« imajo v nekaterih afriških deželah še vedno pomembno vlogo. Vendar pa ničesar ne naredijo za stanj. Prebivalci omenjenega okraja niso hoteli plačati dodatnega »čarovniškega« davka, zato so jim premetenci zagrozili z dežjem, ki bo uničil ves njihov pridelek. Kot nalašč pa je nekaj dni nato divjalo po okraju Kibondo hudo neurje s točo.

Okrajni sekretar vladajoče stranke Tanu je na zahtevo ogorčenih kmetov velel aretirati vseh sedem »čarovnikov.« Ti so na zaslišanju sicer priznali, da znajo delati dež, niso pa hoteli prevzeti odgovornosti za točo. Predstavnik

tanzanijskega državnega tožilstva je povedal, da bodo obtožencem sodili zaradi — čarovništva.

Ribe po pošti

Londonski zoolog Tom Ravensdale pravi, da je odkril veliko skrivnost — kako omogočiti ribam življenje tudi brez vode.

Da bi dokazal svojo trditve, je vtaknil zlato ribico v paket, ga zapečatil in poslal svojemu prijatelju. Prijatelj je ribico spustil v vodo, zaplaval je tako, kot da se ji ni ničesar zgodilo. Zoolog je izjavil novinarjem, da je izpopolnil specialni preparat, ki ribe začasno omrtvi. Ribam pa vbrizgane z injekcijsko iglo. Tako lahko ostanejo na suhem tudi 48 ur. Ribe ožive takoj, ko so spet v vodi.

Časopisne nerodnosti

Neki panamski časopis s priljubljeno filatelistično rubriko je pisal o tematskih serijah znamk. Poseben sestavek je namenil pličem. Pod neko znamko je bil napis: »In tu vidite pisanega papagaja...« Po nesreči pa so v tiskarni zamenjali kliše, tako da je bila na znamki namesto pisanega papagaja slika panamskega predsednika generala Anastazija Somoze. V naslednji številki je seveda časopis objavil globoko obžalovanje zaradi neljube pomote. To pot so res objavili znamko s papagajem, spodaj pa je pisalo: »Danes pa znamka s prvim papagajem...«

Če občuti človek pomanjkanje sončnih žarkov pozimi, zakaj jih potem ne bi tudi opica. Tako so si mislili v živalskem vrtu v Ustiju na Češkem, ko so zaradi zdravja pripeljali opico pred umetno sonce. Vse kaže, da je živali sončenje ugajalo, saj se je v pletenem stolu udobno namestila in prekrizala roki.

FP MARKET

PECIVO »BLED«
PO TOVARNIŠKIH CENAH
1/2 kg zavitek samo 3 in

Prav s praznovanjem svetovnega dne zdravja in obletnice svetovne zdravstvene organizacije se ujema tudi dvajsetletno delovanje splošne bolnišnice na Jesenicah. Ti dve obletnici je povezal prim. dr. Brandstetter, ko je v imenu ravnatelja jeseniške bolnišnice prim. dr. Hafnerja govoril na sprejemu v počastitev pomembnega jubileja ter o uspehih celotnega kolektiva.

Bolnišnica je bila slovesno odprta 11. aprila 1948. »Služila naj bi jeseniškemu plavžarju, bohinjškemu gozdarju, delavcu in kmetu. Z deli so pravzaprav začeli že pred drugo svetovno vojno. Aprila 1941 je bila stavba že pod streho. V letih vojne je delo nekoliko zastalo. V drugi polovici leta 1945 pa so spet začeli delati. Ob vsesplošnem prizadevanju je bila bolnišnica dograjena in opremljena 11. aprila 1948 kot takrat najmodernejša bolnišnica v Sloveniji.

Ustanova je bila prvotno grajena za 120 postelj. Gospodarski razvoj jeseniškega okoliša, večje število zavarovanih oseb ter razvoj medicinske nasploh so bili vzroki, zaradi katerih se je morala bolnišnica stalno prilagajevati razmeram. Čeprav denarnih sredstev ni bilo vedno na pretek, se je število postelj polagoma večalo. Leta 1952 je imela bolnišnica 208 postelj, osem let kasneje 256, danes pa jih je 288 ali za 140 odstotkov več kot prvo leto delovanja. Ob ustanovitvi je bilo zaposlenih 65 zdravstvenih delavcev, od tega le dva zdravnika specialista, medtem ko je bilo lani zaposlenih 288 delavcev, od tega 20 zdravnikov.

O razvoju bolnišnice govori tudi primerjava podatkov med začetnim in dvajsetim letom njenega delovanja. Leta 1949 je bilo sprejetih 3831 bolnikov, lani pa že za 109 odstotkov več. Število pregledov v specialističnih ambulantah se je v primerjavi z letom 1949 povečalo za 239 odstotkov. Prav tako je poraslo število oskrbnih dni od 44.000 na 100.000 dni.

Nekaj let je kolektiv bolnišnice vlagal precej svojih sredstev za razne adaptacije, v sodobne naprave in pa za gradnjo stanovanj. Otroški oddelek se je preselil v nove prostore, leta 1965 pa je bil ustanovljen še oddelek za rehabilitacijo. Zgrajeni so bili novi prostori za lekarno, fizioterapijo, upravo ter prostori za srednjo medicinsko šolo. Ta je bila ustanovljena 1962. leta. Letos bo končala šolanje že tretja generacija medicinskih sester. Razen tega je bolnišnica v tem obdobju zgradila tudi 55 družinskih stanovanj in 7 garsonjer.

Zanimiv je tudi razvoj medicinskega dela po posameznih oddelkih jeseniške splošne bolnišnice. Prva štiri leta sta bila samo dva oddelka: interni in kirurški. Gine-

kološko-porodniški oddelek je bil ustanovljen leta 1952, sedem let kasneje otroški oddelek, pred tremi leti pa še rehabilitacijski.

Interni oddelek je pričel delati že takoj ob ustanovitvi. Sprva je imel le 89 postelj, število pa je sedaj naraslo na 97. Zdravniško delo opravljajo na tem oddelku poleg predstojnika prim. dr. Brandstetterja še trije specialisti in dva specializanta. V dvajsetih letih je bilo sprejetih na ta oddelek okoli 60.000 bolnikov s povprečno 12,2 dnevne ležalne dobe. Največ je bilo prebavnih obolenj, predvsem zaradi

Pod okriljem kirurškega oddelka je tudi oddelek za rehabilitacijo, ki so ga odprli pred tremi leti. Na tem oddelku se boljša proces zdravljenja. Vse pa kaže, da je sedanje število postelj na kirurškem oddelku še vedno premajhno. Število prometnih nesreč je iz leta v leto večje. Prav tako so pogoste nesreče v času letnega in zimskega turizma. Vsako leto je tudi precej obratnih nesreč zaradi industrijskega razvoja.

Leta 1950 je zaživel tudi ginekološko-porodniški oddelek. Do tedaj so bile bolnice pomešane med bolnice ki-

hodom pediatra dr. Stefana Pluta. Do ustanovitve samostojnega oddelka so za otroke skrbeli na internem oddelku, v Ljubljano pa so pošiljali pretežno dojenčke. Na novo ustanovljeni oddelek je bil sprva nastanjen v neprimer- nih prostorih, predvidenih za druge namene. Sprva je oddelek imel le 28 postelj. S pomožnimi posteljami pa so bile prostorske možnosti popolnoma izkoriščene.

Leta 1963 so adaptirali stanovanjsko poslopje, v nove prostore pa se je oddelek vselil naslednje leto. Selitev je bila predčasna prav zaradi naraščajočega števila

Otroški oddelek je strokovno povezan s pediatrično kliniko v Ljubljani ter z oddelki v sami ustanovi. Povezan je tudi s specialisti, ki delajo v specialističnih ambulantah zdravstvenega doma Jesenice: otologom, okulistom, nevropsihiatrom in psihologom. Omeniti je treba še povezavo z otroškimi dispanzerji širšega gravitacijskega območja ter patronažno službo in socialno službo zdravstvenega doma oziroma občinskih skupščin.

Gravitacijsko območje otroškega oddelka je prej obsegalo le občino Jesenice ter del občine Radovljica, zadnja leta pa zajema vso občino Radovljica z bohinjškim kotom, blejskim predelom ter del občine Kranj in Tržič.

Število sprejemov narašča iz leta v leto. Sprva je bilo procentualno največ sprejetih otrok iz občine Jesenice. Odstotek pa se stalno manjša. To je prav gotovo zasluga razvoja varstva otroka na terenu in pa razvoj patronažne in dispanzerske mreže.

Tak naj bi bil v kratkem dvajsetletni razvoj te zdravstvene ustanove na Jesenicah. Kolektiv splošne bolnišnice kljub sedanji težji situaciji v zdravstvu uspešno deluje tudi v težjih razmerah. Lani je bila bolnišnica eden izmed redkih zdravstvenih zavodov, ki ni imel izgube. Povezava s specialisti drugih zdravstvenih zavodov Gorenjske zagotavlja vsesplošno strokovno skrb za bolnika. Bolnišnica bo v kratkem dobila še rentgenologa in nekaj drugih specialistov. S tem pa se bosta obseg dela in pa strokovnost nedvomno še bolj poglobila.

L. Menclinger

Ob jubileju jeseniške bolnišnice

Dvajset let naporov in uspehov

relativno slabe prehrane priseljenih delavcev in pa sezonskih delavcev. Slede bolezni srca in ožilja, obolenja dihal in revmatične bolezni zaradi dela v železarni in podnebnih značilnosti.

Pred reformo je imel interni oddelek še 15 postelj v Domu dr. Franceta Berglja in nekaj v Domu Franca Rozmana v Gozd Martuljku.

Oddelek tesno sodeluje z otologom, okulistom, nevropsihiatrom, specialistom pulmologom, ki prihajajo na Jesenice od drugod, predvsem iz Kranja, Golnika in iz Begunj. V prihodnjih letih bo interni oddelek izpopolnjen še z nekaterimi napravami, mislijo pa tudi na sistem dispanzerske internistične službe.

Kirurški oddelek je imel ob otvoritvi 31 postelj in enega kirurga. To je bil prim. dr. Joža Hafner. Kljub tako omejenemu obsegu, saj je oddelek imel le najnujnejše zdravstveno osebje, so že prvo leto sprejeli čez 1200 bolnikov. Kirurg pa je samo v enem letu opravil kar 2305 različnih operacij. Lani je bilo na oddelku že 79 postelj. Pet zdravnikov kirurškega oddelka je lani opravilo 2785 operativnih posegov.

urškega oddelka. Število postelj se je povečalo od 44 ob ustanovitvi oddelka — na 63, kot jih je sedaj. Na oddelku delajo štirje zdravniki in 24 drugih zdravstvenih delavcev. Za novorojenčke skrbi dr. Zalokarjeva z otroškega oddelka. Zdravniškega kadra je še premalo, saj mora oddelek skrbeli za specialistično službo in dispanzersko službo občine Jesenice in Radovljica.

V osemnajstih letih je bilo na tem oddelku rojenih 16.170 otrok. Zadnje čase število porodov na tem oddelku pada, predvsem zaradi splošnega pada rojstev v Sloveniji, nekaj pa zaradi bolnišnice za porodništvo in ginekologijo v Kranju. Umrljivost in mrtvorojnost otrok v prvih letih naglo upada — predvsem zaradi višjega standarda in pa uzakonjene zdravstvene zaščite žena, kar se zlasti pozna v naglem upadanju nedonošenosti. Ta pa je med najbolj pogostimi vzroki umrljivosti novorojenčkov.

Splošna bolnišnica Jesenice je sprejemala obolele otroke že od vsega začetka, čeprav je bil otroški oddelek ustanovljen šele leta 1959 s pri-

sprejemov in pa zaradi epidemije črevesnih obolenj. V štirih letih je število postelj naraslo na 56 s pripadajočimi prostori kot so igralnice, učilnica, jedilnica in drugo.

OBVESTILO

CENJENI POTROŠNIKI

Izkoristite popust, ki ga priznavajo Zasavski premo- govniki (Trbovlje-Zagorje) od 1. aprila do 30. junija 1968 za premo, ki bo nabavljen v tem času za širikoro potrošnjo.

SE PRIPOROČA
Trgovsko podjetje
»KURIVO« KRANJ

CENJENE GOSTE OBVEŠČAMO
da sodobno opremljena kuhinja
v gostilni

STARI MAYR

že obratuje.

Zato bomo lahko povečali izbiro jedil, hkrati pa se bomo potrudili, da boste z našimi uslugami zadovoljni.

V četrtek, 11. t. m. serviramo našim gostom, ob sodelovanju veletrgovine »Zivila« in Tobačne tovarne Ljubljana, brezplačno priznana kavo tega podjetja.

Vijudno vabljeni. Se priporoča kolektiv.

V nekaj stavkih

Kranj — V Gorenjskem muzeju v Kranju je odprta arheološka in kulturno zgodovinska zbirka ob enem z zbirko ljudske umetnosti. V renesančni veži Mestne hiše so razstavljena dela akademskega kiparja Lojzeta Dolinarja, v galeriji pa je na ogled razstava Noše bitolskega okraja in elementi starega izročila v novem okolju, ki sta jo pripravila Narodni muzej in Center za ekonomiko gospodinjstva v Bitoli. Občasne razstave in stalne zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure. V tem času je mogoč tudi ogled Prešernovega spominskega muzeja in prve samostojne razstave akademskega kiparja Ivana Sajeveca v tamkajšnji galeriji.

Blejska Dobrava — Ves čas, odkar je bila pred dvema letoma obnovljena in asfaltirana cesta skozi Blejsko Dobravo, je krajevna skupnost opozarjala na pomanjkljivo razsvetljavo na Blejski Dobravi in še posebno v novem naselju. Elektro podjetje je sicer že lani dobilo naročilo, vendar pa so začeli postavljati drogeve in urejati napeljavo šele zadnje dni. Prebivalci pa že tudi pokrito avtobusno postajališče. —srš

Preddvor — Turistični delavci v Preddvoru se že pripravljajo na letošnje poletno sezono. Junija bodo v Preddvoru odprli tudi recepcijsko in informacijsko službo. V privatnih sobah je sedaj okoli sto postelj, prizadevajo pa si, da bi jih bilo še več. Upajo, da bodo še do sezone skupaj s hotelom Grad Hrib izdelali barvni prospekt v 30.000 izvodih.

MESARSKO PODJETJE TRZIC

želi zaposliti

šoferja

za razvažanje mesa po poslovalnicah in dovoz klavne živine.

Kandidat mora imeti šoferski izpit »C« kategorije, dovršeno šolo za poklicnega voznika in urejeno vojaško službo. Stanovanja ni na razpolago. Prijave je vložiti do 20. aprila 1968 na kadrovsko komisijo

MESARSKEGA
PODJETJA
TRZIC,
Trg Svobode 18.

Upravni odbor
Bombažne
predilnice in
tkalnice Trzic
razpisuje naslednja
prosta

delovna mesta

1. DIREKTOR FINANČNEGA SEKTORJA
2. DIREKTOR TEHNIČNEGA SEKTORJA
3. DIREKTOR KOMERCIJALNEGA SEKTORJA
4. DIREKTOR KADROVSKO-DRUZBENEGA SEKTORJA

Kandidati za delovna mesta od 1. do 4. morajo izpolnjevati enega od naslednjih pogojev:

a) visoka oziroma višja strokovna izobrazba — ekonomske smeri (tč. 1), tekstilne smeri (tč. 2), ekonomsko-komercialne smeri (tč. 3), s področja družbenih ved (tč. 4) — z najmanj 3-letno oziroma 6-letno prakso na odgovornejših delovnih mestih.

b) srednja strokovna izobrazba ustrezne smeri z najmanj 8-letno prakso na odgovornejših delovnih mestih.

5. POGONSKI INŽENIR — vodja pomožnih obratov (HC, kotlarne, delavnice)

Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba strojne ali elektro smeri s triletno oziroma šestletno prakso na odgovornejših delovnih mestih.

Rok za sprejem prijav je 15 dni po objavi v časopisu. Prijave pošljite na kadrovsko-družbeni sektor.

Snažilka — čistilna sredstva in naprave

Pri delavski univerzi Jesenice se bo v kratkem začel tečaj za snažilke.

Namen tečaja je seznaniti snažilke z osnovnimi lastnostmi materialov v delovnem oz. poslovnem prostoru, o njihovi rabi in vzdrževanju, naučiti jih izbirati čistila in tehnične pripomočke in jih pravilno uporabljati. Na tečaju za snažilke bo težišče na tistem delu programa, ki obdeluje vzdrževanje poslovnih prostorov in opreme, glede na to, da je cela vrsta novih kemičnih čistilnih sredstev in da se čistilke enostavno več ne znajdejo, katera čistilna sredstva so za določene materiale najbolj primerna. Niti ne moremo spreti slediti vsem novostim, ki jih ponuja trg. Znano je namreč, da proizvajalci kemičnih in mehaničnih čistilnih sredstev in strojev dajejo veliko denarja za reklamo. Kričeče reklame pa lahko snažilke zavedejo, da uporabljajo napačna čistilna sredstva.

Delavska univerza Jesenice je zaprosila 14 proizvajalcev teh sredstev, da pošljejo sezname svojih čistilnih sredstev in način uporabe. V tem pismu so jih opozorili, da bo na tečaju 12 snažilk iz Zelenice, ki bodo bodoče inštruktorke 150 snažilkam Zelenice. Čeprav proizvajalci kemičnih čistilnih sredstev naravnost vsiljujejo prodajo svojih izdelkov, pa do zdaj še nobena tovarna ni odgo-

vorila na pismo delavske univerze.

Na tečaju bo poudarek tudi na estetski prostorov. Sem spada tudi nega cvetja in zelenja.

Današnja tehnika je tudi snažilkam dala v roke električne in druge naprave, s katerimi opravljajo svoje delo. Uporaba teh sredstev in varnost pri delu sta praznini ki sta že dolgo čakali,

da bi jo izpopolnili z znanjem. Niso redki primeri, da zaradi nepravilne uporabe kemičnih čistilnih sredstev izbruhne požar. Zato bodo snažilkam prikazali uporabo priročnih gasilnih sredstev in aparatov.

Tečaj za snažilke je več kot potreben in zato takšen korak delavske univerze lahko samo pozdravimo.

J. Vidic

Slovinci potrebujemo planinski muzej

Prav letošnje jubilejno leto našega planinstva je lepa priložnost, da slovenska javnost, prav posebno pa še planinci ter vsi ljubitelji naših gora, postavijo temelje za začetek dela slovenskega planinskega muzeja. Drugi alpski narodi se ponajšaže v urejenimi muzeji. Zgledovati bi se morali po muzejih Švice, Italije, Francije in drugih alpskih dežel, ki se ponajšaže s prav tako alpinistično zgodovino kot mi.

Ljubitelji zgodovinskih redkosti so že pred leti pokazali izredno zanimanje za to stvar, saj jim je uspelo zbrati v Ljubljani, Kamniku, Trzinu, Kobaridu in Trenti kar lepo zbirko. Vendar je ta neurejena in tako zapušena propada. Na Jesenicah so navdušeni zbiralci celo ustanovili Triglavski planinski muzej, ki je pred leti prerasel v Slovenski planinski

muzej. Njihovo prizadevno delo pa je naletelo na nepremostljive težave, zato so z delom prenehali.

Slovenski alpinistično planinski muzej bi moral zbrati in urediti vso našo alpinistično zgodovino, ki so jo pisali bohinjski rudarji, tovarniki s fužinarji, Triglavski prijatelji. Ne bi smeli prezreti Valentina Staniča, brata Janeza in Jakoba Dežmana in družino Skantar. Svoje mesto v muzeju bi morali imeti France Kadilnik — starost slovenskih planincev, župnik Aljaž, borovski gorski vodnik Janez Pečar, Bobek in slavni trentarski sokoli, ki so znali plezati kot nihče drug in še mnogi drugi.

Ohraniti bi morali tudi makete vseh naših planinskih domov in zavetišč, ki jih je zob časa že uničil. Prikazana bi morala biti razvojna pot palic, čečinov, klinov, krpelj in drugena. Prav tako bi moral muzej hraniti tudi spominske knjige obiskovalcev naših gora.

Slovenski planinski muzej je nujno potreben, če hočemo poznejšim planincem posredovati napore Triglavskih prijateljev, Piparjev, Drenovcev, Skalašev in povojnih andskih in himalajskih alpinistov.

U. Zupančič

Občni zbor TD Jesenice

Na občnem zboru jeseniškega turističnega društva so sklenili, da si bodo prizadevali olepšati zunanji videz Jesenic. Tako naj bi popravili in pobarvali pročelja vseh starih hiš ob glavni cesti. O vsem tem in še o drugem so se menili v tork zvečer člani jeseniškega društva, ki ima trenutno 272 članov. Lani je društvo pomagalo postaviti meteorološko hišico nasproti železniške postaje. Na pobudo turističnega društva so po šolah organizirali tekmovanja o turizmu. Društvo je posredovalo pri odobritvah kreditov za ureditev tujskih sob in turističnih objektov.

Turiste bi morali bolj opozoriti na mestne posebnosti in kulturne zanimivosti, kot so železarski muzej, razni spomeniki, prav tako pa ne bi smeli pozabiti na lepo okolico Mežaklje ter na Karavanke in Alpe. E. Blenkuš

Tržiški taborniki odprli svoj klub

Tržiški partizanski taborniški odred Severne meje je v petek odprl svoj klub v Trzinu. Ze takoj ob ustanovitvi so sprejeli delovni program, v katerem predvidevajo, da se bodo zbirali v na novo ustanovljenem klubu vsakih štirinajst dni, če pa bodo člani kluba želeli, pa tudi vsak teden. Taborniški klub bo odprt vsem Tržičanom in Tržičankam, ki še niso dopolnili 16 leto starosti.

Se ta mesec bodo člani kluba sodelovali na gorenj-

skem taborniškem mnogoboju, na Planini pod Golico se bodo srečali s člani drugih taborniških klubov iz naše republike, medtem ko nameravajo poleti organizirati taborjenje v Poreču in sodelovati na I. zletu slovenskih klubovcev, ki bo predvidoma v Bohinju ali pa v Dolenjskih toplicah.

Tako so tržiški taborniki dobili svoje »mesto na soncu«, kjer se bodo lahko sestajali in izmenjavali izkušnje iz pestrega taborniškega življenja. vig

Nevarna igra s hidranti

Od Rateč do Rodin, torej od enega do drugega konca jeseniške občine je 283 hidrantov. In ti hidranti delajo gasilcem sive lase. Zal za zdaj samo gasilcem. Pa poglejmo, zakaj. Od 283 hidrantov v jeseniški občini jih je kar 120 neuporabnih. V primeru požara se na pokvarjeni hidrant ne morejo vključiti cevi brizgalne. Posledice so več kot jasne.

So pa tudi druge težave. Ko delamo vodovod, postavljamo hidrante brez vsakega načrta. Zaradi tega v Bokalovi ulici na Jesenicah ni nobenega hidranta, v Tavčarjevi ulici pa moramo preveč. Menda je takšnih primerov še več. Nekaj hidrantov je skritih pod zemljo in jih je težko najti. Ko so v Zirovnici delali postajališče, sta dva delavca kopala sem ter tja pol metra globoko in iskala hidrant, da ga ne bi nad zemljo zabetonirali. Pet dni sta kopala, preden sta našla, kar sta iskala. Tako izgubljamo čas in denar. Prostovoljno gasilsko društvo Zabreznica je prek zime postavilo ob vsak hidrant visok pobarvan kol. Se danes ni nobenega sodelovanja med Komunalnim podjetjem Vodovod in gasilskimi društvi glede sporazumne odločitve, kje naj se postavljajo hidranti. Gasilci pravijo, da bi morali zaposliti delavca, ki bi skrbel v občini samo za hidrante. Pravijo, da bi delavec porabil tri leta, preden bi uredil sedanje hidrante.

J. Vidic

Nesreče zadnjih dni

V petek ob pol deveti uri zvečer je v Blažičevi ulici v Škofji Loki padel s poltovornjaka Janez Giacomin. Poltovorni avtomobil KR 60-69 je vozil Pavel Gabrovšek iz Škofje Loke. Zadaj na avtomobilu pa je sedel Giacomin, ki je iz neugotovljenega vzroka padel z avtomobila in se hudo ranil.

Na Koroški cesti v Trzinu se je v soboto zvečer pripetila hujša prometna nesreča. Voznik motornega kolesa

Ludvik Avguštin iz Pristave je na nepreglednem ovinku zadal Zofijo Novak, ki je šla peš po cesti. Novakova se je laže ranila. Voznik motornega kolesa je pri trčenju izgubil ravnotežje in zavozil ob rob desnega pločnika. Pri tem je padla z motornega kolesa sopolnica Mira Avguštin in se pri padcu težje ranila.

Na cesti tretjega reda med Tenetišami in Goričami se je prevrnil z avtomobilom KR 94-45 Anton Mali. Nesreča se

je zgodila, ko je voznik z neprimerno hitrostjo v desnem ovinku zapeljal s ceste. Voznik je bil v nesreči ranjen, na avtomobilu pa je za okoli 5000 N din škoda.

Razen teh nesreč se je na gorenskih cestah pripetilo še šest prometnih nesreč, pri katerih pa je nastala le manjša materialna škoda. L. M.

Vedno manjša požarna škoda

Gasilsko društvo deluje v Kranju že okoli sedemsto let. Na minulem občnem zboru občinske gasilske zveze v Kranju so gasilci pregledali svoje delo. Štab odreda je sodeloval pri organizaciji proslave v Cerkljah, opravil je tehnični pregled enot, organiziral vzgojo gasilskih sodnikov, sodeloval pri pripravah enot za tekmovanja in strokovno pomagal enotam.

Občinska gasilska zveza v Kranju združuje osemindeset krajevnih, šest industrijskih in eno poklicno enoto.

V štirih letih so gasilci sodelovali v skupno 262 akcijah. Od tega je bilo 57 požarov, stosedemindesetkrat pa so posredovali pri prometnih nesrečah in drugje.

Poklicna gasilska enota je gasila 43 požarov, pri štirinajstih pa so sodelovale tudi krajevne in industrijske gasilske enote.

Največkrat je gorelo v gozdovih, sledijo požari na gospodarskih poslopih, na stanovanjskih hišah in v industriji. Med vzroki požarov je na prvem mestu nepredvidnost, sledi otroška igra, požigi in drugo.

Škoda, ki je nastala zaradi požarov je velika. Lani je bila 623.870 novih dinarjev. Škoda pa je vsako leto manjša, saj je bilo na primer leta 1964 škode zaradi požarov za 402 milijonov starih dinarjev, lani pa je bila za okoli sedemkrat manjša. Manjša škoda pa je kljub večjemu številu požarov med drugim tudi zasluga razvoja požarne varnosti.

Bučan Stanko

Nasilje v Radovljici pred sodiščem

V petek je občinsko sodišče v Radovljici pod predsedstvom Miroslava Šujice v kazenski zadevi obravnavalo nasilno preselitev Ivica Hribar in njenega sina iz Radovljice v Pšato pri Cerkljah. Ker smo o tej zadevi že poročali, bomo tokrat posredovali samo zapis s sodišča.

Za nasilje oziroma kaznivo dejanje je bil obtožen samo Drago Zupanc, medtem ko je bila Ivica Hribar poklicana kot prič. Na vprašanje predsednika porote tovariša Šujice, če je on, tj. Drago, tretjega marca ob devetih zvečer nasilno odprl vrata stanovanja Hribarjeve, je le-ta dejanje takole pojasnil: »Hribarjeva ni hotela odpreti vrat, da bi se pogovorili, jaz pa sem ji moral povedati, naj bo drugi teden doma zaradi selitve. Ker sama ni odprla vrat, jih je oče nasilno odprl, jaz pa sem vstopil v njeno stanovanje in ji to povedal«. V kasnejšem zagovoru je Drago še izjavil, da je sicer osebno vodil preselitev, da pa sam ni nosil pohištva in opreme Hribarjeve na kamion, pomagal pa je pri tem med drugim tudi njegov oče. Zaradi takšnega zagovora in dokazov je Marija Romih, namestnik javnega tožilca, razširila obtožbo še na očeta. Ker je bil Andrej Zupanc v hodniku, se je razprava nadaljevala. Obtoženca sta še navedla, da je Hribarjeva zavračevala z izselitvijo, čeprav je imela sodno odpoved stanovanja.

Sodišče je spoznalo Draga in Andreja Zupanca za kriva ter jih obsodilo: Andreja na denarno kazen 90.000 S din, njegovega sina Draga pa na tri mesece zopora. Za tako blago kazen se je sodišče odločilo zaradi dosedanje neoporečnosti obtožencev, pri očetu pa je še upoštevalo visoko starost. Po izreku kazni je sodnik Miroslav Šujica pojasnil obtožencema, da je nasilje grdo dejanje in da je ena izmed temeljnih pravic našega človeka nedotakljivost stanovanja, ki je prav zato našla svoje mesto v ustavi. Po-

jasnil je tudi, zakaj se je sodišče odločilo za tako mlo kazen.

Seveda pa to ni vse, kar bremeni obtoženca. Pred tem sta bila namreč v civilno pravnem postopku obsojena na plačilo povrnitve stroškov nastalih zaradi izvršbe začasne odredbe (selitev iz Pšate nazaj v Radovljico po sklepu sodišča) v znesku 80.000 S din.

Zdaj je na vrsti še tretja razprava. V civilno pravnem postopku bo Ivica Hribar skušala uveljaviti zahtevo za povrnitev škode nastale zaradi nasilne izselitve. Ti stroški pa, tako vsaj kaže, niso majhni.

In še pripomba: ko to poročam, niti prva niti druga sodba ni pravomočna in mi ni znano, če se bosta obtoženca pritožila, kar imata pravico storiti v osmih dneh po sodbi. J. Vidic

Pojasnilo k prometni nesreči z dne 2. 4. 1968

V sobotni številki Glasa smo pisali o prometni nesreči na cesti Kranj—Senčur, v kateri naj bi voznik osebnega avtomobila Miloš Kus pri prehitevanju zadal ročni voziček, ki ga je bolj po sredini ceste peljal Avgust Kern.

Na dodatno pojasnilo UJV pa se je nesreča zgodila drugače. Voznik osebnega avtomobila LJ-286-97, ki ga je vozil Miloš Kus, in pa voznik osebnega avtomobila LJ 630-77 Edvard Delorenzo sta pri srečanju zasenčila luči, zato Miloš Kus, ki je vozil za ročnim vozičkom, tega ni pravočasno opazil. Pri trčenju je voziček odbilo na levo stran ceste, kjer se je vanj zaletel še naproti vozeči osebni avtomobil.

Kino

Kranj CENTER

10. aprila amer. barvni CS film BITKA V ARDENIH ob 18. in 20. uri

11. aprila amer. barvni CS film BITKA V ARDENIH ob 18. in 19. uri

12. aprila amer. barvni CS film BITKA V ARDENIH ob 18. in 19. uri, premiera amer. barv. filma PRERIJA ČASTI ob 22. uri

Kranj STORŽIC

10. aprila amer. film ZABAVA JE KONČANA ob 16., 18. in 20. uri

11. aprila amer. film MALA PRINCESA ob 18. uri, am. film ZABAVA JE KONČANA ob 18. in 20. uri

12. aprila amer. barvni CS film TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE ob 18. in 18. uri, amer. barv. film BOEING—BOEING ob 20. uri

Stražišče SVOBODA

10. aprila amer. film MALA PRINCESA ob 20. uri

Kamnik DOM

12. aprila premiera franc. barv. CS filma NAIVNEŽ ob 17.30 in 20. uri

Kamnik DUPLICA

10. aprila češki film MARKETAZ LAZAROVA, I, del ob 19. uri

11. aprila češki film MARKETAZ LAZAROVA, II, del ob 19. uri

Škofja Loka SORA

10. aprila angl. barv. CS film LADJA NA POSODO ob 18. in 20. uri

11. aprila angl. barv. film SAMO NAPREJ, KAVBOJ ob 20. uri

12. aprila angl. barv. film SAMO NAPREJ, KAVBOJ ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

10. aprila amer. barv. CS film REVOLVERAŠ VACO

11. aprila amer. film PETROLEJ

12. aprila francoski film DEMARKACIJSKA CRTA

Jesenice PLAVZ

10. aprila ameriški film PETROLEJ

11. do 12. aprila jugoslovan. barv. film ZBIRALCI PERJA

Dovje-Mojstrana

11. aprila amer. barvni CS film TIGRICA

Kranjska gora

11. aprila amer. barvni CS film REVOLVERAŠ VACO

Prešernovo gledališče v Kranju

SREDA — 10. aprila — ob 17. uri A. Papler: HUDOBNI GRAŠČAK — lutkovna predstava v Olševku

PETEK — 12. aprila — ob 17. uri A. Papler: HUDOBNI GRAŠČAK — lutkovna predstava v Zabnici

Z a h v a l a

Ob bridki izgubi našega ljubega, skrbnega moža, očeta, deda in tasta

Janeza Gregorčiča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, dragemu pokojniku poklonili cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem sorodnikom in sosedom, posebno družini Jenko in Dobrovnik. Prisrčna hvala tov. Mariji Grašič in učencem 7. c razreda. Zahvaljujemo se pevcem za poslovilne pesmi, dr. Vrtnjaku in g. župniku iz Stražišča. Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Zalujoči: žena Angela in otroci: Janez, Rudi, Malči, Cvetka, Stefan z družino in Boža z družino ter drugo sorodstvo

Z a h v a l a

Ob izgubi našega dobrega moža, očeta in starega očeta

Franca Zmrzlikarja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam izrazili sožalje, ga spremili na njegovi zadnji poti in mu poklonili cvetje. Posebno se zahvaljujemo gasilcem za častno spremstvo in stražo, domačim pevcem za občuteno zapete žalostinke, č. g. župniku iz Vogelj in kaplanu iz Senčurja, vsem nosilcem vencev, članom kolektiva Iskra Kranj in Zito Ljubljana. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Cecilija in otroci Ančka, Francelj, Rozka, Pavla, Janez in Jože z družinami.

Voklo, dne 4. 4. 1968

Prodaj

Prodaj STROJ za izdelovanje žilindrih zidakov. Poklukar, Sp. Gorje 124, Bled 1603

Prodaj 6 tednov stare PRASIČKE, Mežnarc, Selo 22, Zirovnica 1687

Prodaj večjo količino hrušovega MOSTA. Avsenik Anton, Gorica 11, Radovljica 1699

SOTOR za 4 osebe, rabljen, prodaj za 300 Ndin. Jenšterle, Ul. 1. avgusta 9, Kranj 1752

Prodaj BIKCA, starega 14 mesecev za pisanje. Podreša 11, Medvode 1800

Prodaj TELICO, staro 15 mesecev, lesene STOPNICE, VRATCA za krušno peč in suho listje. Lesce 162 1801

Prodaj mlade PRASIČKE, različne starosti. Zupan Anica, Bistrica 59, Tržič 1802

Prodaj VOLA, sposoben vsako delo. Sp. Lipnica 36, Radovljica 1803

Prodaj PRASIČA, 130 kg težkega. Prebačev 30, Kranj 1804

Prodaj KRAVO s teletom. Mužan, Boh. Bela 150, Bled 1805

Prodaj SVINJO za zakol. Luže 12, Senčur 1806

Prodaj KRAVO in dva PRASIČKA od 40—50 kg teže. Jamnik 14, Kropa 1807

Prodaj PUJSKE, stare 6 tednov. Zirovnica 57 1808

Prodaj 1000 kg sena in rabljeno tridelno bakreno KORITO. Oddamo KOSNJO v najem trave in otave na celotnem zemljišču pri zavodu. Soc. zavod Fr. Berglja, Jesenice 1313

Prodaj OJACEVALEC-grundal 75. Posavec 22, Pednart 1809

FOTOAPARAT — praktično ugodno prodaj. Zumer, M. Pijade 8/18, Kranj 1810

Prodaj semenski KROMPIR Igor. Zabačica 15 1811

Prodaj nov GUMIVOZ 15 in 14 col. Naslov v oglasnem oddelku 1812

Prodaj PRASIČA za zakol. Zalog 30, Cerkije 1813

ZASTAVA 750, letnik 1965, prodaj. Kranj, Kajuhova 32 1814

Prodaj motor MAKSI 250 ccm v dobrem stanju. Rakovec, Smarjetna gora 4, Kranj 1815

Prodaj dobro ohranjeno PRIMO 150 ccm po zelo ugodni ceni. Naslov v oglasnem oddelku 1816

Ugodno prodaj MOPED — registriran. Pavec, Savska Loka 18, Kranj 1817

MOPED kolibri T-12, malo rabljen, ugodno prodaj. Boris Praprotnik, Radovljica, Sercerjeva 1 1818

BMW — 1600, s prevoženimi 16.000 km, prodaj. Kranj, Luznarjeva 13 1819

HOTEL EVROPA KRANJ

sprejme

STALNO

NOCNO

CISTILKO

delo od 23. ure do 6. ure

Ponudbe sprejema hotel EVROPA

Prodaj FIAT 750, letnik 1963. Ogled v sredo do 15. ure. Pipan, novo Hrastje 68, Kranj 1820

Prodaj avto RENAULT 4 — L, letnik 1965. Ogled vsak dan od 15. do 16. ure. C. kokrškega odreda 11, Kranj 1821

MAICO-HEINKEL, 400 ccm, avtomobil, rdeč, dobro ohranjen, registriran, ugodno prodaj. Chvatal, Kranj, Planina 5, telefon 21-604 1822

Prodaj dobro ohranjen dirkalni MOTOR puch-SGSS. Puhar, Kranj, Smedniška 15, Cirkce 1823

Prodaj motorno SLAMOREZNIČO in mlado KRAVO po izbiri. Tenetiše 13, Golnik 1824

Ugodno prodaj 3 tone SENNA. Valburga 15, Smednik 1825

Prodaj nov ročni električni verižni REZKAR s priborom. Križnar Janez, Sv. Duh 63, Škofja Loka 1826

KROMPIR (semenski) Igor prodaj. Zalog 4, Cerkije 1827

SENO — sladko, večjo količino, prodaj. Megušar, Dolnja vas 22, Selca nad Sk. Loko 1828

Prodaj PESO, Luže 19, Senčur 1829

Prodaj 1 m³ lepih suhih hrastovih PLOHOV, Voklo 63, Senčur 1830

Prodaj tirno ŽAGO, 4 okna 85 x 140, eno okno 45 x 140 in ŠTEDILNIK, malo rabljen — vse po ugodni ceni. Kapus Jože, Hraše 38, Lesce 1831

Prodaj zazidljivo PARCELO v Radovljici—Lesce. Naslov v oglasnem oddelku 1832

Prodaj MOPED T-12 z italijanskim vetrobranom, dvoglasno hupo, in registriran. Naslov v oglasnem oddelku 1833

Prodaj semenski KROMPIR Igor in cvetnik. Okroglo 5, Naklo 1834

Ugodno prodaj VW, letnik 1958, Kranj, Siražiška 29 1846

Prodaj MOPED, Kranj, Britof 124 1847

Kupim

Kupim suhe smrekove PLOHE, Dorfarje 5, Zabnica 1835

Ostalo

Oddam opremljeno SOBO. Naslov v oglasnem oddelku 1836

Iščem dvosobno ali enosobno stanovanje v okolici Jesenic. Pločam tudi naprej. Naslov v oglasnem oddelku 1837

Sprejem v varstvo DOJENČKA. Naslov v oglasnem oddelku 1838

Oddam opremljeno SOBO (5 x 5) — dve postelji. Prednost imajo zakenci. Naslov v oglasnem oddelku 1839

Oseba, kj je vzela od petka na soboto VERIGO, dolž. 25 m na predu na Bregu ob Savi pri popraviljanju jezua, je bila opazovana. Da se izogne posledicam, naj verigo vrne na mesto, kjer jo je dobila. 1840

Inštruiram kemijo za 8-letko in srednje šole. Naslov v oglasnem oddelku 1841

Vsa zidarska dela prevzamem na Gorenjskem. Ponudbe poslati pod Obrtnik — Kranj 1842

ROKAVICO — bela jelenja koža — izgubil od restavracije Park do milice. Vrniti proti nagradi na milico. 1843

Iščem UPOKOJENKO za varstvo otroka v dopoldanskem času. Ostalo po dogovoru. Rebolj, St. Rozmana 3, Kranj 1844

Oddam SLIKARSKA IN PLESKARSKA dela. Naslov v oglasnem oddelku 1845

CENJENI POTROŠNIKI!

Goveje meso dobite že po 9,50 Ndin za kg

Svinjsko meso pa po 13,50 Ndin za kg

MESARIJA MARINSEK NAKLO

RAZGLAS

Delavska univerza »Tomo Brejc« Kranj potrebuje za izvedbo svojega izobraževalnega programa predavatelje za slovenski jezik, matematiko, fiziko, biologijo, kemijo, zemljepis, zgodovino, likovno in glasbeno vzgojo. Pogoji so: višja ali visoka pedagoška izobrazba ustrezne smeri in veselje do dela z odraslimi. Značaj dela predvideva delo z manj kot polovico delovnega časa.

Prijave sprejema Delavska univerza »Tomo Brejc« Kranj, Staneta Zagarja 1 do 20. aprila 1968.

Razpisna komisija pri Varstveno vzgojni ustanovi Radovljica

RAZPISUJE

po 112. členu temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delov. organizacijah ter 44. členu statuta ustanove

DELOVNO MESTO

UPRAVNIKA

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednjega: da je vzgojitelj s popolno kvalifikacijo, strokovnim izpitom in petletno prakso.

Vlogi mora kandidat obvezno predložiti overovljeno potrdilo o strokovni izobrazbi, potrdilo o dosedanjih zaposlitvah s kratkim življenjepisom in potrdilo o nekaznovanju.

Vloge je poslati na naslov razpisne komisije pri Varstveno vzgojni ustanovi Radovljica do vključno 5. V. 1968.

TRŽIŠKA INDUSTRIJA OBUTVE IN KONFEKCIJE

TRZIC

RAZPRODAJA

sezonske usnjene konfekcije, otroške in sobne obutve, po ugodnih cenah. ZNIZANJE DO 50 %.

Razprodaja bo na spomladanskem sejmu v Kranju od 13. 4. do 22. 4. 1968.

Obenem obveščamo cenjene odjemalce, da si v času sejma lahko ogledajo modno revijo, na kateri bodo prikazani modeli konfekcije in otroške obutve

Gorenjska vodna skupnost Kranj

po sklepu DS razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo strojev, orodja in gradbenega materiala

konzolna dvigala	3 kom.
motorna žaga — mala	1 kom.
japanarji — gradbeni	4 kom.
motorno kolo Puch 173 cm	1 kom.
trickel	1 kom.
enoosna prikolicca za avto	1 kom.
vodovodne cevi profil 3/4"	398 kg
vodovodne cevi profil 1/2"	726 kg
betonsko železo 6 m/m	8.961 kg
betonsko železo 12 m/m	2.567 kg
betonsko železo 12,5 m/m	3.180 kg
betonsko železo 15 m/m	11.753 kg
betonsko železo 16 m/m	901 kg
betonsko železo 20 m/m	2.675 kg

Licitacija bo v torek, 16. 4. 1968 ob 9. uri na dvorišču GVS Kranj, Cesta Staneta Zagarja 30, Kranj.

Pravico licitiranja imajo vse gospodarske in družbene organizacije in tudi zasebniki. Prednost imajo gospodarske organizacije.

Ogled nujenih predmetov je možen vsak dan, razen sobote, od 6. do 14. ure na dvorišču GVS Kranj.

Cenjani potrošniki! Nabavite si pravočasno

Se priporoča trgovsko podjetje

VELENJSKI LIGNIT

KURIVO Kranj tel. 21-192

Zimsko prvenstvo v plavanju za pionirje Dva naslova za Kranjčane

Mladi kranjski plavalci in plavalke so minulo nedeljo dosegli spet lep uspeh. Pionirska ekipa Triglava je v obeh konkurencah osvojila naslov zimskega prvaka Slovenije v plavanju. Od 16 disciplin, kolikor jih je bilo na sporedu, so Kranjčani osvojili 10 prvih mest.

Prva mesta so za Triglav osvojili naslednji: Alenka Kraljič (dva), Judita Mandelc, Rebeka Porenta, Boni Pajntar, Janez Slavec (dva), Tomaž Slavec, Roman Svegelj in Bojan Grošelj. Plavalka Triglava Judita Mandelc pa je dosegla tudi najboljši rezultat na prvenstvu. V disciplini 100 m prsno je plavala v času 1:29,0 in s tem priborila klubu kar 748 točk.

Vrstni red najboljših:

mlajši pionirji 50 m hrbtno — 1. J. Slavec, 2. Svegelj (oba Tr); 50 m prsno — 1. Kalčič (Ljub.) ... 4. Stariha (Tr); 50 m delfin — 1. J. Slavec ... 4. Troha (oba Tr); 50 metrov prosto — 1. Svegelj ... 6. Bajda (oba Tr); mlajše pionirke: 50 m hrbtno — 1. Porenta (Tr); 50 m prsno — 1. Pajntar ... 3. Fon (oba Tr); 50 m delfin — 1. Jehart (Fužinar), 2. Porenta (Tr); 50 m prosto — 1. Rus (Lj.) ... 6. Pajntar (Tr); starejši pionirji 100 m hrbtno — 1. Potočnik (Slavija), 2. Sibelj (Tr); 100 m prsno — 1. Grošelj, 2. Tronkar (oba Tr); 100 m delfin — 1. T. Slavec ... 3. Gričar (oba Tr); 100 m prosto — 1. R. Potočnik (Slavija) ... 3. Tronkar (Tr); starejše pionirke 100 m hrbtno — 1. Kraljič

(Tr); 100 m prsno — 1. Mandelc (Tr), 100 m delfin — 1. Bajc (Fužinar), 2. Mandelc (Tr); 100 m prosto — 1. Kraljič (Tr).

Ekipno: starejši pionirji — 1. Triglav 5492 točk, 2. Fužinar 3182, 3. Ljubljana 2793 itd. mlajši pionirji — 1. Triglav 1017, 2. Ljubljana 919, F. Fužinar 799 itd.

P. Didič

Alenka Kraljič

Otvoritev v dežju

Kljub dežju in razmočeni stezi je atletski klub Triglav v nedeljo organiziral za svoje člane prvi pregledni miting v letošnji sezoni. Glede na slabe tekmovalne pogoje so bili doseženi nekateri dobri rezultati. Pri dekletih se je najbolj odlikovala Bizjakova, med moškimi pa je vredno omeniti Hafnerja, Mileka in Kleča. Razveseljiv je tudi prvi start gorenskega rekorderja v teku na 100 m Dušana Pirjevca, ki na 110 m ovire zabeležil solidnih 16,2.

REZULTATI — člani in mladinci 110 m ovire: Milek 15,8, Pirjavec 16,2, Konec 17,9; 100 m: Milek 11,5, Strojman 11,6, F. Fister 11,8; 300 m: M. Kleč 38,9, Lapanja 42,0, 1000 m: Hafner 2:36,7, Zumer 2:43,1, Erzen 2:40,2; všina: Prezelj 170, Krumpak 165, Tomažin 155; kroglja: Pajk 12,32, F. Fister 11,75, Osterman 11,75; kopje: M. Fister 57,78, Mežek 50,28, Milek 50,23; pionirji — 60 m: Nosan 8,1, Osovnikar 8,3, Fartek 8,8; 300 m: Vegnuti 44,7, Stenovc 45,1, Fartek 50,0; daljina: Osovnikar 4,75, Nosan 4,66, Stenovc 4,28; mladinke in pionirke — 60 m: Bizjak 8,1, Klemenc 8,2, Habjan 9,6; 200 m: Bizjak 26,6; 600 m: Varmaz 2:03,0, Mrak 2:05,4; daljina: Bizjak 4,82, Klemenc 4,30, Nonne 3,62; kroglja: Tomažin 8,36, Potočnik 8,04, Mežek 7,35; kopje: Tomažin 21,55.

M. K.

Zlata puščica za odličnega Freliha

Tekmovanja z zračno puško so za kranjske strelce dosegla višek preteklo nedeljo. Na sporedu je bilo najbolj privlačno občinsko prvenstvo, na katerem je nastopilo 59 tekmovalcev in tekmovalk.

Vinku Frelihu je letos spet pripadla zlata puščica. Dosegel je odličen rezultat 553 krogov od 600 možnih, hkrati pa je že šesto leto zapored zmagovalec tega tekmovanja.

Razveseljiva je predvsem ugotovitev, da bo občinska reprezentanca Kranja letos najmočnejše zastopana na republiškem prvenstvu za Zlato puščico. Predpisano normo 525 krogov je doseglo namreč kar deset tekmovalcev.

REZULTATI: 1. Frelih (Br. En.) 553, 2. Malovrh (Iskra) 525, 3. Peternelj (Sava) 533, 4. Naglič (S. Kovačič) 530, 5. Kern (Br. En.) 529, 6. Lozar (Iskra) 529, 7. Čiglj (Iskra) 527, 8. Bitenc (S. Kovačič) 525, 9. Lakner (S. Kovačič) 525, 10. Toplišek (Br. En.) 525 itd.

B. Malovrh

Zorko prevzel vodstvo

Na šahovskem prvenstvu Gorenjske je Zorko dosegel še štiri zmage in je že tri kola pred koncem skoraj zanesljivo, da bo osvojil naslov prvaka.

REZULTATI:

VIII. kolo: Korošec: Jan 0:1, Prestrl: Krničar 1:0, Djordjevič: Mali remi, Zaplotnik: Verdčnik 0:1, Zbil: Roblek remi, Zorko: Zorman 1:0.

IX. kolo: Zorman: Zbil remi, Jan: Zorko 0:1, Krničar: Čuha 1:0, Mali: Prestrl remi, Hudnik: Djordjevič 1:0, Roblek: Zaplotnik remi.

X. kolo: Zbil: Zaplotnik preloženo, Djordjevič: Roblek 0:1, Prestrl: Hudnik 1:0, Čuha: Mali 0:1, Korošec: Krničar 0:1, Zorman: Jan preloženo.

Prekinjene in preložene partije — Zorman: Korošec

Rokomet

Slovenj Gradec : Tržič 21 : 16 (10 : 9)

V drugem spomladanskem kolu republiške rokometne lige so rokometiški tržičkega Partizana gostovali v Slovenj Gradcu. Tekmo so izgubili s petimi goli razlike.

Cepprav so rokometiški Slovenj Gradca že na začetku tekme povedli s 4:0, so Tržičani uspeli, da so na odmor odšli domačini le z golom prednosti. Ko je v drugem polčasu že vse kazalo, da bodo Tržičani doživeli pravo katastrofo, saj je Slovenj Gradec vodil z osmimi zadetki, so le-ti popustili in Tržičanom je uspelo omiliti poraz. Najboljša pri Tržičanih sta bila Nika Hladnik s sedmimi zadetki in Jakšič s petimi.

V nedeljo igrajo Tržičani z rokometiški Drave.

Tekma se prične ob 10. uri na igrišču na Zalem Rovtu.

-dh

1:0, Roblek: Mali remi, Zorko: Čuha 1:0, Zorko: Roblek 1:0.

Stanje na tabeli: Zorko 8,5(1), Zbil 7(1), Mali 6(1), Prestrl in Jan 5,5(1), Roblek 5(2) ...

V. B.

Prvenstvo Slovenije v judu

Na letošnjem slovenskem prvenstvu v judu, ki je bilo minulo nedeljo v Slovenski Bistrici, je nastopilo tudi 5 tekmovalcev kranjskega Triglava. Uspeh pa ni bil kdove kaj prida, saj je naslov prvaka izgubil Zaplotnik v poltežki kategoriji, medtem ko Bavec v teški kategoriji sploh ni branil naslova prvaka. Zaplotnik se je namreč že v prvem kolu poškodoval. Tudi drugi niso imeli uspeha. Zaradi nesrečnega žreba so se namreč že v prvem kolu srečali z najboljšimi, kljub vsemu pa so se dostojno borili ter si nabrali novih izkušenj, ki jim bodo prišle prav v ligi, saj jih ta mesec čakata še dva težka dvoboja.

J. Rojšek

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, ma-looglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnina: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih števil 0,40 N din. — Inozemstvo 40,00 N din. — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

V zadnjem nastopu najboljša brata Mesec

Z nedeljsko tekmo v smučarskih skokih na 45-metrski skakalnici na Pokljuki so naši skakalci uradno končali letošnjo tekmovalno sezono. V odsotnosti nekaterih najboljših, ki so tekmovali v NDR oziroma v ZRN, so nastopili domala vsi naši najboljši tekmovalci. Kljub slabemu vremenu, med tekmovalcem je ves čas deževalo, je v tem zadnjem nastopu na snegu nastopilo 34 tekmovalcev iz osmih klubov.

Med člani je bil najboljši Marjan Mesec, ki mu je prvo mesto pripadlo po hudi borbi s klubskim kolegom Petrom Stefančičem. V kategoriji mladincev je bil najboljši Franc Mesec, ki je bil tokrat boljši od starejših mladincev in pustil prvič v le-

tošnji sezoni za sabo državnega in republiškega prvaka klubskega kolega Klemena Kobala. Presenetil je z dokaj solidnimi skoki tudi Jože Kapušin, ki je osvojil tretje mesto in zaostal za Kobalom le za eno desetinko točke.

REZULTATI: mlajši mladinci — 1. F. Mesec 185,4 (40, 37 m), 2. Kobal 175,7, 3. Kapušin 175,6, 4. Grosar (vsi Triglav) 147,7 itd.; starejši mladinci — 1. Fink (Enotnost) 182 (36,5, 37,5 m) ... 3. P. Finžgar (Radovljica) 177,6 ... 5. Bečan (Triglav) 135,8 itd.; člani — 1. Mesec 215,9 (41,5, 43 m), 2. Stefančič (oba JLA) 210,3 (41,5, 41 m) ... 5. Dovžan (JLA), 6. Konec (Triglav), 7. Bogataj, 8. Giacomelli, 9. Bizjak (vsi JLA) itd.

J. Javornik

Državno prvenstvo

Na moto-cross progi v Radslu pri Mariboru je bila v soboto prva dirka za državno prvenstvo. — Med 18 tekmovalci so bila trije Tržičani brata Janez in Anton Rotar ter Ahačič.

REZULTATI: 1. Soštarič (Karlovac), 2. S. Vesenjok (Orehova vas) ... 5. J. Rotar, 6. A. Rotar, 7. Ahačič (vsi Tržič). V ekipni konkurenci je bila najboljša Orehova vas, ekipa Tržiča pa je osvojila četrto mesto. -dh

Franc Mesec

Marjan Mesec